

Примљено	23.03.2022		
Орг. Јед.	Број	Прилог	Вриједност
0202	1356/1		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA

**JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE
MORSKIM DOBROM CRNE GORE**

2021

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

SADRŽAJ:

<i>1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE</i>	<i>03</i>
<i>2. ISTINIT PRIKAZ RAZVOJA, ANALIZE FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA PRAVNOG LICA I INFORMACIJE O ČLANOVIMA UPRAVNIH I NADZORNIH TIJELA</i>	<i>05</i>
<i>2.1 Analiza finansijskog položaja i rezultata poslovanja</i>	<i>05</i>
<i>2.2 Ostvarenje u 2021. godini</i>	<i>16</i>
<i>2.3 Informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela</i>	<i>44</i>
<i>3. MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE</i>	<i>44</i>
<i>3.1 Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine</i>	<i>44</i>
<i>3.2 Međunarodni projekti</i>	<i>53</i>
<i>4. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ</i>	<i>56</i>
<i>4.1 Plan za 2022. godinu</i>	<i>61</i>
<i>5. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA</i>	<i>62</i>
<i>5.1 Istraživanje i razvoj</i>	<i>62</i>
<i>5.2 Ulaganje u obrazovanje zaposlenih</i>	<i>62</i>
<i>6. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA</i>	<i>63</i>
<i>7. POSLOVNE JEDINICE</i>	<i>64</i>
<i>8. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA</i>	<i>66</i>
<i>9. CILJEVI I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM</i>	<i>66</i>
<i>10. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA</i>	<i>67</i>
<i>11. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA</i>	<i>69</i>

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE

- Osnovne informacije o pravnom licu

PIB: 02116146

PDV: 81/31-03710-5

Adresa: Popa Jola Zeca bb, Budva

Šifra djelatnosti: 6832

Naziv djelatnosti: Upravljanje nekretninama za naknadu

Vlasništvo: Država

- Istorijat, razvoj kompanije i osnovna delatnost poslovanja

Kako bi omogućilo da Zakon o morskome dobru zaživi u praksi, da ostvari što bolje efekte i oživi ekonomsku aktivnost na obalnom pojasu, u tu svrhu je osnovano Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore sa sjedištem u Budvi, u skladu sa Zakonom o morskome dobru 02.06.1992. godine, sa zadatkom da obezbijedi:

- zaštitu i unapređenje korišćenja morskog dobra,
- upravljanje morskim dobrom,
- zaključivanje ugovora o korišćenju morskog dobra,
- izgradnju i održavanje infrastrukturnih objekata za potrebe morskog dobra.

Ekonomsko-funkcionalni princip utvrđivanja kopnene granične linije morskog dobra podrazumijeva prostor koji se funkcionalno vezuje za eksploataciju obale, mora, podmorja, morskog dna i podzemlja. To je “dio kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni služi korišćenju mora”. Drugim riječima, to je specifična ekonomska i tehničko-tehnološka cjelina morskog dobra. Zbog toga i kopnena granična linija morskog dobra slijedi fizičku granicu ovih prostornih cjelina (luke, marine, brodogradilišta i zone za razvoj turizma). Tako zaokružene i precizno premjerene prostorne cjeline čine morsko dobro, njegov morski prostor površine od 2.504km² i kopneni dio od 49km², što ukupno čini 18,5% teritorije Crne Gore. Morsko dobro kao integralna cjelina predstavlja najznačajniji ekonomski potencijal Crne Gore koji je povjeren Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom sa sjedištem u Budvi.

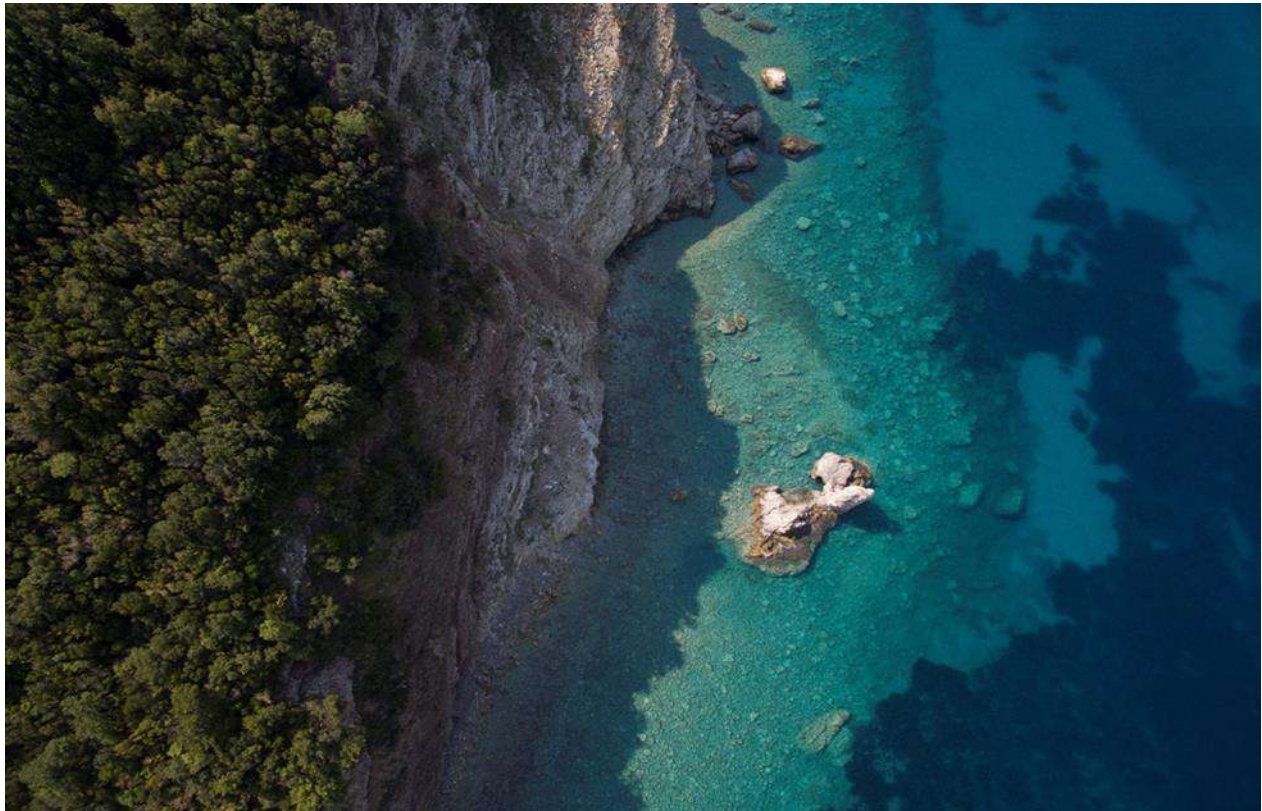
U oblasti unapređenja korišćenja morskog dobra Javno preduzeće je ostvarilo posebno dobre rezultate u ugovaranju, odnosno ustupanju plaža, kupališta, djelova obale i akva prostora, lokacija za postavljanje privremenih objekata i terasa u zoni morskog dobra.

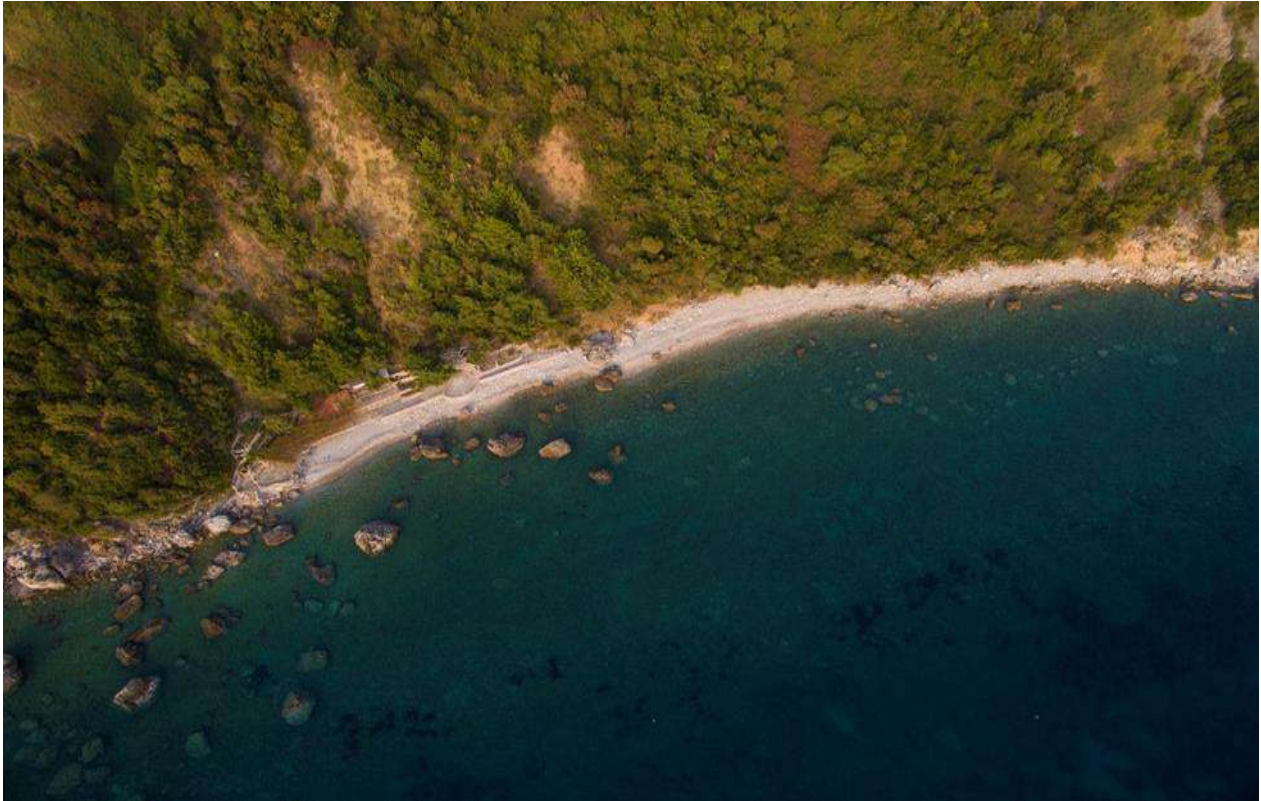
Prilikom ugovaranja Javno preduzeće čvrsto se držalo sledećih načela i principa:

- Prostor morskog dobra je jedinstven, veoma je ograničen i kao takav mora biti dostupan svima pod istim uslovima.
- Valorizacija prostora na obali i moru ostvaruje se uz striktno poštovanje urbanističkih i drugih prostornih planova, očuvanje javne funkcije je obavezno.
- Sva fizička i pravna lica mogu biti korisnici morskog dobra.
- Isključena je mogućnost da djelovi morskog dobra pređu iz državnog u privatno vlasništvo.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

- Morsko dobro se ustupa na vremensko korišćenje kao uređeno ili neuređeno.
- Izgradnja i uređenje morskog dobra obavlja se u skladu sa konkretnim izvođačkim projektima.
- Novoizgrađeno morsko dobro, bez obzira da li je investitor privatni ili državni subjekt, u državnom je vlasništvu.
- Privatni vlasnici u zoni morskog dobra imaju sva vlasnička prava kao i izvan zone morskog dobra.
- Pojedinačno pravo korišćenja morskog dobra ostvaruje se putem Ugovora o korišćenju sa Javnim preduzećem.
- Principi korišćenja i uređenja morskog dobra, koje Javno preduzeće nudi zainteresovanim subjektima, imaju sledeće zajedničke ciljeve:
 - Afirmaciju ulaganja sredstava u morsko dobro;
 - Optimalizaciju uloženi sredstava;
 - Povećanje motivacije da se preduzetničke ambicije i energije usmjere ka ekonomskoj valorizaciji morskog dobra sa ciljem njegovog unapređenja i zaštite;
 - Animaciju građana i preduzetnika za uključenje u programe zaštite i razvoja morskog dobra.

2. ISTINIT PRIKAZ RAZVOJA, ANALIZE FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA PRAVNOG LICA I INFORMACIJE O ČLANOVIMA UPRAVNIH I NADZORNIH TIJELA

2.1. Analiza finansijskog položaja i rezultata poslovanja

Finansijski položaj pravnog lica, posmatran sa aspekta predmetnih analiza kvalifikuje se na jedan od sledećih načina: dobar, prihvatljiv ili loš.

Analiza finansijskog položaja obuhvata sledeće elemente:

- Najznačajnije pozicije bilansa stanja
- Najznačajnije pozicije bilansa uspeha
- Osnovni finansijski pokazatelji
- Osnovni nefinansijski pokazatelji
- Racio analiza
- Analiza potraživanja

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI - BILANS STANJA			
A K T I V A			
POZICIJA	Redni broj	<u>2018</u>	<u>2019</u>
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001		
B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)	002	1.599.278	1.903.302
I. GOODWILL	003		
II. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	44.038	29.642
III. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	005	1.381.360	1.738.708
1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	1.305.720	1.674.724
2. Investicione nekretnine	007	75.640	63.984
3. Biološka sredstva	008		
IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)	009	173.880	134.952
1. Učešća u kapitalu	010		
2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	011		
3. Ostali dugoročni finansijski plasmani	012	173.880	134.952
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	013		
D. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	014		
E. OBRтна SREDSTVA	015	4.392.590	7.277.036
I. ZALIHE	016	64.600	147.524
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)	017	4.327.990	7.129.512
1. Potraživanja	018	129.049	176.185
2. Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak	019		
3. Kratkoročni finansijski plasmani	020		
4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021	4.175.156	6.944.611
5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	022	23.785	8.716
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	023	5.991.868	9.180.338

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

PASIVA			
POZICIJA	Redni broj	2018	2019
A. KAPITAL (102 do 109)	101	4.881.006	7.363.176
<i>I. OSNOVNI KAPITAL</i>	102	2.276.207	2.251.972
<i>II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL</i>	103		
<i>III. REZERVE</i>	104	7.806	7.806
<i>IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI</i>	105	257.723	416.791
<i>V. NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI</i>	106		
<i>VI. NERASPOREDJENA DOBIT</i>	107	2.339.270	4.686.607
<i>VII. GUBITAK</i>	108		
<i>VIII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDJELI</i>	109		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (111+112)	110	73.852	782.310
<i>I. DUGOROČNA REZERVISANJA</i>	111		564.310
<i>II. DUGOROČNE OBAVEZE (113+114)</i>	112	73.852	218.000
<i>1. Dugoročni krediti</i>	113		
<i>2. Ostale dugoročne obaveze</i>	114	73.852	218.000
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115	32.218	50.232
D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)	116	1.004.792	984.620
<i>I. KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)</i>	117	695.753	824.417
<i>1. Kratkoročne finansijske obaveze</i>	118		
<i>2. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji</i>	119		
<i>3. Obaveze iz poslovanja</i>	120	442.177	300.165
<i>4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR</i>	121	223.599	179.078
<i>5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda</i>	122		27.955
<i>6. Obaveze po osnovu poreza na dobit</i>	123	29.977	317.219
<i>II. KRATKOROČNA REZERVISANJA</i>	124	309.039	160.203
E. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125	5.991.868	9.180.338

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU - BILANS USPJEHA				
Redni broj	Pozicija	Redni broj	2018	2019
I	POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201	3.645.934	7.943.584
1	Prihodi od prodaje	202	3.594.683	7.619.895
2	Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203		
3	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	204		
4	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	205		
5	Ostali poslovni prihodi	206	51.251	323.689
II	POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207	3.152.830	5.086.297
1	Nabavna vrijednost prodane robe	208		
2	Troškovi materijala	209	40.284	55.363
3	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210	1.540.138	1.690.975
4	Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	86.702	795.509
5	Ostali poslovni rashodi	212	1.485.706	2.544.450
A	POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213	493.104	2.857.287
I	FINANSIJSKI PRIHODI	214	2.579	8.511
II	FINANSIJSKI RASHODI	215		436
B	FINANSIJSKI REZULTAT (214 - 215)	216	2.579	8.075
I	OSTALI PRIHODI	217	15.414	143.490
II	OSTALI RASHODI	218	186.682	155.549
C	REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219	-171.268	-12.059
D	REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220	324.415	2.853.303
E	NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	221		
F	REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222	324.415	2.853.303
G	DRUGE STAVKE REZULTATA /POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223	0	0
1	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju	224		
2	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme	225		
3	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridr. društava	226		
4	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka)	227		
5	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228		
H	PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229	37.408	337.278
1	Tekući porez na dobit	230	34.086	319.264
2	Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	231	3.322	18.014
I	NETO REZULTAT (222+223-229)	232	287.007	2.516.025
J	ZARADA PO AKCIJI			
1	Osnovna zarada po akciji	233		
2	Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI/BILANS STANJA

	2020	2021
AKTIVA		
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL		
B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	1.928.097	1.839.915
I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	18.678	10.147
1. Ulaganja u razvoj		
2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	18.678	10.147
3. Goodwill		
4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi		
II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	1.802.712	1.755.653
1. Zemljište i objekti	1.393.223	1.381.556
2. Postrojenja i oprema	326.186	297.396
3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	52.329	40.674
3.1. Investicione nekretnine	52329	40674
3.2. Biološka sredstva		
3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva		
4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	30974	36027
III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	106.707	74.115
1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima		
3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)		
4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)		
5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća		
6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	106.707	74.115
7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja		
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA		
D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	6.756.906	6.208.725
I. ZALIHE (027 do 030)	107.667	204.384
1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)		
2. Nedovršena proizvodnja		
3. Gotovi proizvodi i roba		
4. Dati avansi	107667	204384
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	462.161	49.499
1. Potraživanja od kupaca	416.043	11.536
2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica		
3. Potraživanja od ostalih povezanih lica		
4. Ostala potraživanja (036+037+038)	46.118	37.963
4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit		
4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost		
4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	46118	37963

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	0	0
1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju		
2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli		
3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani		
IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	6.187.078	5.954.842
V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO		
E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	53	16.920
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	8.685.056	8.065.560
PASIVA		
A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	7.477.969	7.411.362
I. OSNOVNI KAPITAL	2.251.972	2.251.972
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL		
III. EMISIONA PREMIJA		
IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	424.597	424.597
1. Zakonske rezerve	7.806	7.806
2. Statutarne rezerve		
3. Druge rezerve		
4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	416.791	416.791
5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata		
VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	4.801.400	4.734.793
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	4.705.763	4.705.763
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	95.637	29.030
3. Gubitak ranijih godina		
4. Gubitak tekuće godine		
VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBEĐUJE KONTROLU		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	559.317	154.429
I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	420.573	
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih		
2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku		
3. Ostala dugoročna rezervisanja	420.573	
II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	138.744	154.429
1. Dugoročni krediti		
2. Ostale dugoročne obaveze	138.744	154.429
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	57.456	57.469
D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	42.952	42.952
E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	439.434	306.846
I KRATKOROČNA REZERVISANJA	10.000	100.000
II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	339.434	206.846
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije		
2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija		
3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	307	97474
4. Obaveze prema dobavljačima	255.001	35.937
5. Obaveze po menicama		
6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima		
7. Obaveze prema ostalim povezanim licima		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	84.126	73.435
8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	57.983	57.983
8.2. Ostale kratkoročne obaveze		
8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	39.681	14.582
8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	-13.538	870
8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno		
F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	107.928	92.502
G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	8.685.056	8.065.560

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU/BILANS USPJEHA

	2020	2021
1. Prihodi od prodaje - neto prihod	4186429	4207380
2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		
3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe		
4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	188029	196739
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	108296	139111
b) Ostali prihodi iz poslovanja	79733	57628
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine		
5. Troškovi poslovanja (209+210+210a)	2497430	1953652
a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	60780	54795
b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	2361976	1823249
Amortizacija	74674	75608
6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	1644127	2023734
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	1095565	1433394
b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	548562	590340
1/ Troškovi poreza	135137	164603
2/ Troškovi doprinosa za penzije	254048	255032
3/ Troškovi doprinosa	159377	170705
7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	0	0
a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)		
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)		
8. Ostali rashodi iz poslovanja	99706	217440
I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	133195	209293
9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	0	0
a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica		
c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica		
10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne raz. i efekti ugovor. zaštite) (227 do 229)	0	0

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica		
b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica		
11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	1540	2070
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica		
b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	1540	2070
12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	-26256	-167912
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine		
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine	26256	167912
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	0	1
a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima		
b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima		
c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	0	1
II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	-24716	-165843
III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	108479	43450
IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno		
V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	108479	43450
14. Poreski rashod perioda (246+247)	12842	14420
1. Tekući porez na dobit	5618	14408
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	7224	12
15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	95637	29030
VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	0	0
1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava		
2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		
3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala		
4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova def. naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa def. planovima penz. naknada		
5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva		
6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje		
7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine		
8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/		
VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	0	0
IX. NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT (248-259)	95637	29030
X. ZARADA PO AKCIJI		
1. Osnovna zarada po akciji		
2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji		
XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA		
XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBJEĐUJU KONTROLU		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Racio pokazatelji

Racio analiza predstavlja osnovni instrument za procjenu finasijske pozicije i potencijala preduzeća. Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finasijskih izvještaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha), dolazi se do rezultata uspostavljenih relacija koji za cilj imaju ocjenu stanja i aktivnosti preduzeća.

POKAZATELJI	2018	2019	2020	2021
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	100,00	1,54	1,03	1,01
Ekonomičnost redovnog poslovanja	1,16	1,56	1,06	1,11
Koeficijent tekuće likvidnosti	4,37	7,39	19,91	30,02
Koeficijent trenutne likvidnosti	4,16	7,05	18,23	28,79
Koeficijent ubrzane likvidnosti	4,31	7,24	19,59	29,03
Koeficijent finasijske stabilnosti	0,32	0,23	0,25	0,24
Neto profitna marža (A)	0,08	0,33	0,02	0,01
Neto profitna marža (B)	0,08	0,31	0,02	0,01
Participacija troškova kamate u ukupnim rashodima	0,00	0,00	0,00	0,00
Participacija troškova kamate u ukupnim prihodima	0,00	0,00	0,00	0,00
Koeficijent zaduženosti	0,18	0,19	0,11	0,06
Koeficijent finasijskog leveridža	0,22	0,24	0,13	0,06
Faktor zaduženosti	0,44	0,19	0,14	0,07
EBIT	324.415,00 €	2.853.739,00 €	108.479,00 €	43.450,00 €
EBITDA	411.117,00 €	3.649.248,00 €	2.545.129,00 €	1.990.827,00 €
Stopa prinosa na kapital (ROE)	0,06	0,34	0,01	0,00
Stopa prinosa na sredstva (ROA)	0,05	0,27	0,01	0,00
Obrt potraživanja	23,55	49,93	14,14	19,68
Dani vezivanja potraživanja	15,50	7,31	25,82	18,55
Obrt zaliha	0,38	0,52	0,48	0,35
Obrt vezivanja zaliha	960,99	699,25	766,24	1.039,32

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Gore navedena analiza pokazuje da Javno preduzeće posluje uspješno u optimalnim parametrima. Preduzeće nema dugoročna zaduženja, a potraživanja rješavaju u kratkim rokovima jer se svaki zakup obezbjeđuje bankarskim garancijama. Preduzeće nema problem sa likvidnošću i solventnošću. Treba uzeti u obzir da osnovni cilj preduzeća nije komercijalnog karaktera, već posluje u javnom interesu, što znači da nema akumulaciju dobiti već su ukupni prihodi jednaki rashodima. **Dobit koja je prikazana u bilansu uspjeha, prema tome, ne predstavlja “pravu dobit” već do nje dolazi zbog dinamike investiranja, odnosno zbog vremenske razlike između ugovaranja investicija i njihove realizacije. To je razlog zbog čega se u bilansima pokazuje dobit.**

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

2.2. OSTVARENJE U 2021. GODINI

PLANIRANI PRIHOD U 2021. GODINI

Ukupan prihod Javnog preduzeća za 2021. god. planiran je u visini od 4.740.000,-€ i sastoji se od: -prihoda od poslovnih aktivnosti (naknade za korišćenje kupališta, obale, akva prostora, privremenih lokacija, terasa, pristaništa, privezišta i lokacija za ribarske i vikend kuće na rijeci Bojani u Opštini Ulcinj) i neposlovnog prihoda (finansijski i ostali poslovni prihodi).

Shodno Mjerama podrške privredi i građanima za I kvartal 2021. godine, u poglavlju 3.1 koji se odnosi na Umanjenje godišnje naknade za korišćenje morskog dobra Crne Gore, umanjena je naknada za korišćenje morskog dobra u iznosu od 50%, odnosno umanjen je ukupan prihod Javnog preduzeća za 3.500.000€.

OSTVARENI PRIHOD U 2021. GODINI

Ukupan prihod ostvaren u 2021.godini iznosi: 4.406.189,-€ i bilježi povećanje od 0,69% u odnosu na 2020. kada je iznosio 4.375.999,-€, što je posledica pandemije korona virusa.

Shodno gore pomenutim Mjerama podrške Vlade CG Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je umanjilo ugovorenu godišnju naknadu za korišćenje morskog dobra, zakupcima koji obavljaju sezonsku djelatnost na kupalištima, privremenim lokacijama, pristaništima ukupno 50% od godišnje ugovorene naknade, što je umanjilo prihod za 2021. godinu za 3.500.000,-€.

Prihod od naknade za korišćenje morskog dobra je osnovni prihod Javnog preduzeća ostvaren u iznosu od 4.207.380,-€ sa učešćem u ukupnom prihodu od 95,48%, a za 0,5% veći je u odnosu na prethodnu 2020.godinu (4.186.429,-€).

201-BU-Pregled ostvarenih prihoda od redovne djelatnosti po opštinama za 2021. god. i uporednu 2020.god.

Opština	Naknada za 2021. u €	Naknada za 2020. u €	Index	% poveć./ Smanj.
1	2	3	4	5
Herceg Novi (11,91%)	501.190,31	400.197,16	125,24	+25,23
Kotor (4,99%)	210.072,92	240.721,72	87,27	-12,73
Tivat (16,35%)	687.916,55	703.453,03	97,79	-2,21
Budva (26,32%)	1.107.053,41	1.244.875,47	88,93	-11,07
Bar (14,92%)	627.680,43	564.234,38	111,24	+11,24
Ulcinj	700.322,81	559.502,20	103,92	+3,92

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

(25,51%)	+373.143,34 1.073.466,15	+473.445,46 1.032.947,66		
Ukupno: (100%)	4.207.379,77	4.186.429,46	100,50	+0,50
Ulcinj bez Bojane (16,64%)	700.322,81	559.502,20	125,17	+25,17
Objekti na Bojani (8,87%)	373.143,34	473.445,46	78,81	-21,16
Ukupno: Ulcinj	1.073.466,15	1.032.947,66	103,92	+3,92

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je ostvarilo prihode i po drugim osnovama u iznosu od 198.809€:

- Naplaćene bankarske garancije za odustajanje od lokacija, otkup tenderske dokumentacije, naknada za UTU, donacije i ostalo u iznosu od **139.111€**
- Naplaćena utuženih potraživanja od kupaca, otpis obaveza, neiskorišćena rezervisanja, višak osnovnih sredstava i ostalo u iznosu od **57.628€**
- Kamate od utuženih potraživanja u iznosu od **1.124€**
- Kamate od otplata stambenih kredita zaposlenih u iznosu od **860€**
- Kamata na sredstva po viđenju u iznosu od **86€**

Ostali prihodi (finansijski 2.070€ i neposlovni 196.739€) koji su ostvareni u iznosu 198.794,-€ veći su za 4,87% u odnosu 2020.godinu kada su iznosili 189.569€.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

RASHODI U 2021. GODINI

Ukupni rashodi u 2021.god. iznose: **4.194.826€** i u odnosu na prethodnu (4.267.519€) godinu bilježe pad od 1,70%. Javno preduzeće je prihode, kao i svake godine, ostvarene iz osnovne djelatnosti usmjerilo saglasno Zakonu o morskome dobru, koji precizira da se naknada za korišćenje morskog dobra kao javni prihod koristi za zaštitu, uređenje, unapređenje, kao i za izgradnju infrastrukturnih objekata za potrebe morskog dobra.

RASHODI u periodu od 01.01. do 31.12.2021. god.

r.b	Pozicija	Tekuća 2021.god.u €	Prethodna 2020.god.u €	Index
208	Troškovi poslovanja (209+210+210a)	1.953.652	2.497.430	80,17
209	Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	54.795	60.780	90,15
210	Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	1.823.249	2.361.976	77,19
210a	Amortizacija	75.608	74.674	101,25
211	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	2.023.734	1.644.127	123,09
212	Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	1.433.394	1.095.565	130,84
213	Troškovi poreza i doprinosa	590.340	548.562	107,62
220	Ostali rashodi iz poslovanja	217.440	99.706	218,08
	Ukupni rashodi	4.194.826	4.241.263	98,90

Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala-redni broj 209-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2021.god.u €	Prethodna 2020.god.u €	Index
209	Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	54.795	60.780	90,15
	1.Kanc. mater. i ostali potroš.mater.	14.782	34.403	42,97
	2.Investiciono održ.osn.sred.	3.657	7.382	49,54
	3.Troškovi električne energije	7.996	6.823	117,19
	4.Troškovi goriva	28.360	12.172	232,99

Troškovi materijala za koje su zaključeni ugovori u toku 2021. godine, a isti nijesu realizovani, pa se dio realizacije prenosi u narednu 2022.godinu iznosi 53.524,93€.

Za realizaciju sredstva obezbijedena na poslovnom računu Javnog preduzeća.

Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi) – redni broj 210,210a-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2021.god.u €	Prethodna 2020.god.u €	Index
210	Ostali troškovi poslovanja (amortizacija,	1.823.249	2.361.976	77,19

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

	rezervisanja i ostali poslovni rashodi)			
	Troškovi kratkoročnog rezervisanja	-	-	-
	Troškovi dugoročnih rezervisanja	-	-	-
	Ostali poslovni rashodi	1.823.249	2.361.976	77,19
	1.Troškovi transportnih usluga	124	5.566	2,23
	2.Troškovi ptt usluga	14.952	15.035	99,45
	3.Troškovi održavanja osnovnih sredstava (opreme,vozila i dr)	40.319	53.260	75,70
	4.Troškovi usluga održavanja obale u zoni morskog dobra(čišćenje, odvoz smeća.)	782.513	529.282	147,84
	5.Troškovi trajnog uređenja i sanacije obale u zoni morskog dobra sa stručnim nadzorom i tehničkim prijemom objekata	197.331	783.546	25,18
	6.Troškovi proizvodnih usluga (javne rasvjete,uklanjanje objekata,hortik.uređenje, klupe, kante, inf.table, monitoring mora, projektna dokumentacija, revizije projekata)	604.267	748.060	80,78
	7.Troškovi zakupa (prostora i opreme)	19.857	21.997	90,27
	8.Troškovi sajmovi	350	-	-
	9.Troškovi reklame i propagande (reklama," Plava zastavica", za Crveni krst, strateško partnerstvo-sa NTO)	21.673	28.155	76,98
	10.Troškovi neproizvodnih usluga (advokatske, objavljivanje oglasa u sredstvima javnog informisanja u vezi javnih tendera, konsalting usluge)	85.449	119.606	71,44
	11.Troškovi reprezentacije	10.072	9.825	102,51
	12.Troškovi premije osiguranja	4.946	3.366	146,94
	13.Troškovi platnog prometa	8.445	12.927	65,33
	14.Ostali nematerijalni troškovi (stipendije, sudske takse, takse za građevinske dozvole, registracija vozila, radne uniforme, ostali nematerijalni troškovi)	32.951	31.351	105,10
210 a	Amortizacija	75.608	74.674	101,25
	Ukupno:	1.898.857	2.436.650	77,93

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Najznačajnija ulaganja za zaštitu, uređenje, unapređenje, izgradnju objekata za potrebe morskog dobra koja u okviru ostalih poslovnih rashoda čine najveću grupu troškova:

Opis	Realizovano do 31.12.21.g.	Ugovoreno, Plan 2020 i 2021.g.- realizacija u 2022	Neugovoreno, iz Plana 2020 i 2021.g.- realizacija u 2022	Ukupno- realizacija u 2022
1	2	3	4	5=3+4
1.Trajna investiciona ulaganja i sanacije	197.331,09	614.102,40	1.962.018,54	2.576.120,94
2.Troškovi proizvodnih usluga:	604.267,24	320.953,64	548.000,00	868.953,64
2.1.Ulaganja u održavanje hortikulture-zelenila	254.287,80	-	-	-
2.2. Projektna dokumentacija, geodetska snimanja	145.730,95	288.101,43	328.000,00	616.101,43
2.3.Ulaganja u javnu rasvjetu	119.772,14	-	-	-
2.4.Ostale usluge (uklanjanje objekata; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; bove i sl)	9.630,40	23.464,64	150.000,00	173.464,64
2.5.Monitoringa mora i specijalnog rezervata „Tivatska Solila“	74.845,95	9.387,57	70.000,00	79.387,57
3.Čišćenje i odvoz smeća	782.513,15	-	-	-
Ukupno	1.588.190,40	935.056,04	2.510.018,54	3.445.074,58

Potrebno je istaći da kao i prethodne godine, nije došlo do realizacije planiranih investicija za 2021. kao i dijela prenešenih investicija iz prethodne 2021.godine, te se realizacija prenosi u narednu 2022.godinu. **u iznosu od 3.445.074,58€.**

Sredstva su obezbijedena na tekućem računu Javnog preduzeća.

TROŠKOVI TRAJNOG UREĐENJA I SANACIJE OBALE U ZONI MORSKOG DOBRA SA STRUČNIM NADZOROM I TEHNIČKIM PRIJEMOM OBJEKATA – realizovano (1.kolona 2.) – 197.331,09€

Iste većinom čine ugovorene investicije iz prethodnih godina a završene tokom 2021. godine u iznosu 186.487,45€ i manji dio realizovanih investicija planiranih za 2021. godinu u iznosu 10.843,64€.

Realizovane aktivnosti u opštinama: Herceg Novi (11.585,48€); Kotor (300,00€); Tivat (23.945,62€); Budva (34.793,23€); Bar (14.505,28€); Ulcinj (112.201,48€).

Najznačajnije stavke:

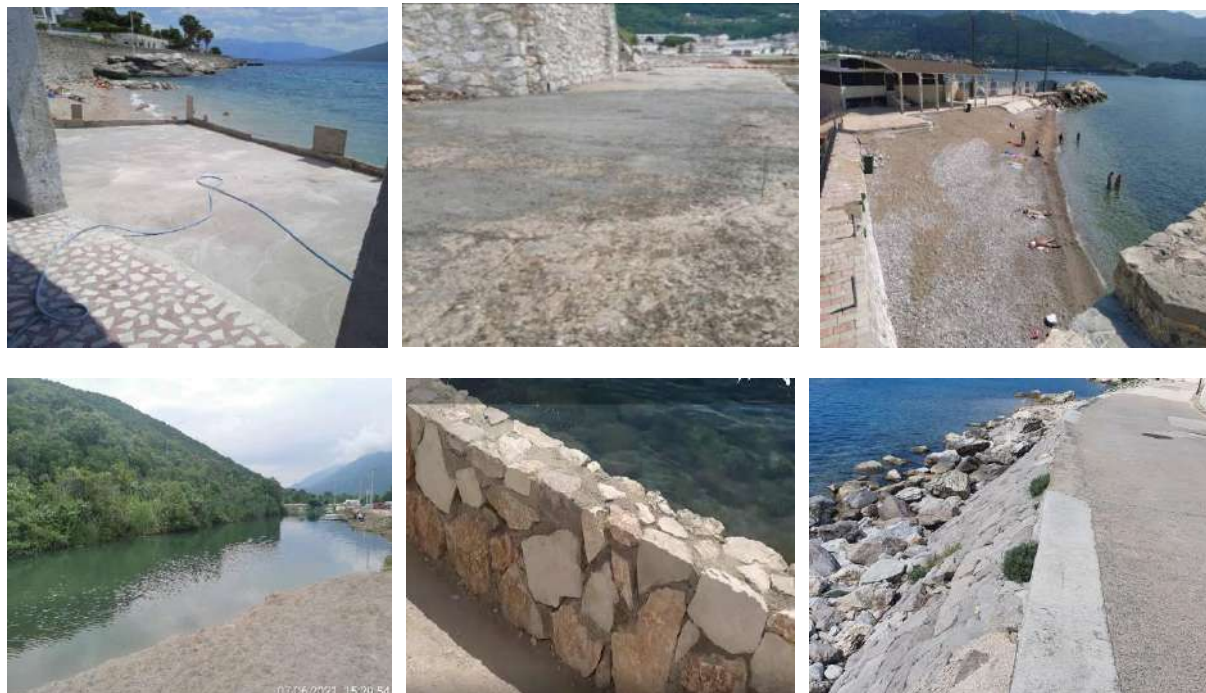
-Radovi na održavanju protočnosti korita i ušća rukavca Bojane sa nasipanjem plaže - izvođenje radova po projektu hitnih interventnih radova u cilju zaustavljanja erozije plaže na zapadnom dijelu Ade Bojane, opština Ulcinj **(39.550,00€)**

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

- Izvođenje radova na ograđivanju dina i postavljanje pasarela na Velikoj plaži i Izvođenje radova na sanaciji postavljene drvene ograde na Velikoj plaži, Opština Ulcinj **(31.079,44€)**
- Izvođenje radova na nastavku izgradnje parapetnog zida prema Glavnom projektu na lokaciji Borova šuma ispod bivšeg Hotela „Galeb“ u dužini od 230 m1, II faza, Opština Ulcinj **(22.814,93€)**
- Uređenje pješačke staze u dužini od 170 m i prostora oko vidikovca u rezervatu Tivatska solila, Opština Tivat **(16.225,62€)**
- Vanredne i hitne sanacije zida na plaži Pizana i Kamenovo, Opština Budva **(9.822,90€)**
- Postavljanje kamena za zaštitu bungalova na adi Bojani, Opština Ulcinj **(9.000,00€)**
- Vanredne i hitne sanacije zida u Šušnju i kolovoza u Sutomoru, Opština Bar **(8.517,75€)**
- Vanredne i hitne sanacije staze na plaži Mogren, Opština Budva **(8.273,10€)**
- Vanredne i hitne sanacije obale - sanacija kupališta u Herceg Novom i izrada i montaža poklopca šahte **(7.803,97€)**
- Uređenje i održavanje specijalnog rezervata Tivatska solila, Opština Tivat **(7.720,00€)**
- Vanredne i hitne sanacije plaže Jaz i Rafailovići, Opština Budva **(5.700,00€)**
- Vanredne i hitne sanacije zida na Zavali i Svetom Stefanu, Opština Budva **(5.565,00€)**
- Vanredne i hitne sanacije zida u Sutomoru kod potoka i Čanju, Opština Bar **(5.307,20€)**
- Sanacija napera na Adi Bojani, Opština Ulcinj **(4.607,11€)**
- Nadzor nad izvođenjem radova na nastavku izgradnje parapetnog zida prema Glavnom projektu na lokaciji Borova šuma ispod bivšeg Hotela „Galeb“ u dužini od 230 m1, II faza, Opština Ulcinj **(4.150,00€)**
- Izvođenje radova na plaži Pizana i sanaciji ograde na Mogren, Opština Budva **(4.132,23€)**
- Nabavka i montaža bokobrana/odbojnika na pristaništu u Žanjicama, Opština Herceg Novi **(3.781,51€)**
- Uklanjanje 3 morske kornjače i delfina sa Slovenske plaže, Opština Budva **(1.300,00€)**
- Nasipanje puta na lijevoj obali prema račvi Ade Bojane, Opština Ulcinj **(1.000,00€)**
- Za izradu zaštitne ograde na lokaciji Utjeha, Opština Bar **(680,33€)**
- Izvođenje radova na sanaciji oštećenog šetališta kod Pomorske škole u Opštini Kotor **(300,00€)**

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA – REALIZOVANO (2. kolona 2.) - 604.267,24€

2.1. kolona 2. – Troškovi ulaganja u održavanje hortikulture – zelenila u zoni morskog dobra u 2021.godinu iznose 254.287,80€

Do stupanja na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine) komunalno održavanje zone morskog dobra bilo je u nadležnosti primorskih opština.

Kako je Plan korišćenja prilagođen novom Zakonu, Javno preduzeće je u svrhu komunalnog održavanja planiralo značajna sredstva u iznosu (1.337.100€), od čega je u svrhu održavanja hortikulture - zelenila sa komunalnim preduzećima ugovoren je iznos od 297.415,82€.

Shodno navedenom u zoni morskog dobra po osnovu ugovora sa komunalnim preduzećima za održavanje hortikulture – zelenila u zoni morskog dobra u 2021.godini utrošeno je 254.287,80€: (H.Novi-30.493,43€; Kotor-37.084,41€; Tivat-23.270,10€; Budva-87.917,88; Bar-52.857,58€; Ulcinj-22.664,40€)

2.2. kolona 2. – Troškovi/usluge izrade i revizije projektne dokumentacije, geodetska snimanja u iznosu od 145.730,95€

Realizovane aktivnosti u opštinama: Herceg Novi (33.716,09€); Kotor (21.937,47€); Tivat (22.104,70€); Budva (47.284,81€); Bar (220,00€); Ulcinj (20.467,86€).

Najznačajnije stavke:

-Izrada Elaborata za pripremu tehničke dokumentacije za izgradnju pristaništa u Bečićima na lokalitetu „Sv. Toma“ (batimetrija, geomehanika, studija talasa), Opština Budva **(29.346,50€)**

-Izrada Studije zaštite i revitalizacije plaže na Adi sa predlogom rješenja, Opština Ulcinj **(19.546,06€)**

-Izrada Atlasa plaža saglasno smjernicama iz Planu obalnog područja - I faza (lokaliteti: Njivice, Sutorina, Igalo...), Opština Herceg Novi **(12.436,10€)**

-Izrada idejnog i glavnog projekta revitalizacije plaže Pržno i rekonstrukcije obale u Pržnu **(9.916,00€)**

-Izrada studije varijantnih modela kupališta prema prirodnim i stvorenim uslovima u Bokokotorskom zalivu, Opština Herceg Novi **(8.264,45€)**

-Izrada studije varijantnih modela kupališta prema prirodnim i stvorenim uslovima u Bokokotorskom zalivu, Opština Kotor **(8.264,47€)**

-Izrada studije varijantnih modela kupališta prema prirodnim i stvorenim uslovima u Bokokotorskom zalivu, Opština Tivat **(8.264,47€)**

-Izrada Atlasa plaža saglasno smjernicama iz Planu obalnog područja - I faza (geodetsko snimanje) Opština Budva **(7.717,50€)**

-Izrada Atlasa plaža saglasno smjernicama iz Planu obalnog područja - I faza (geodetsko snimanje) Opština Tivat **(7.374,08€)**

-Izrada elaborata o stanju lukobrana Luke Škver, Opština Herceg Novi **(7.313,00€)**

-Izrada Atlasa plaža saglasno smjernicama iz Planu obalnog područja - I faza (geodetsko snimanje), Opština Kotor **(7.003,64€)**

-Izrada studije varijantnih modela za formiranje montažnih pristaništa i privežišta u Bokokotorskom zalivu, Opština Herceg Novi **(4.132,33€)**

-Izrada studije varijantnih modela za formiranje montažnih pristaništa i privežišta u Bokokotorskom zalivu, Opština Kotor **(4.132,24€)**

-Izrada studije varijantnih modela za formiranje montažnih pristaništa i privežišta u Bokokotorskom zalivu, Opština Tivat **(4.132,24€)**

-Recenzija studije varijantnih modela kupališta prema prirodnim i stvorenim uslovima u Bokokotorskom zalivu, Opština Herceg Novi **(1.431,93€)**

-Recenzija studije varijantnih modela kupališta prema prirodnim i stvorenim uslovima u Bokokotorskom zalivu, Opština Kotor **(1.431,93€)**

-Recenzija studije varijantnih modela kupališta prema prirodnim i stvorenim uslovima u Bokokotorskom zalivu, Opština Tivat **(1.431,93€)**

-Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaža (za dio parc.1264 KO Gornji Štoj, kupališta na Velikoj plaži, L57 na Bojani, granice kupališta na Velikoj plaži kp.1163/1166, kp.1264,1258,1260 i 1270 KO Gornji Štoj), Opština Ulcinj **(921,80€)**

-Recenzija studije varijantnih modela za formiranje montažnih pristaništa i privežišta u Bokokotorskom zalivu, Opština Herceg Novi **(715,98€)**

-Recenzija studije varijantnih modela za formiranje montažnih pristaništa i privežišta u Bokokotorskom zalivu, Opština Kotor **(715,98€)**

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

- Recenzija studije varijantnih modela za formiranje montažnih pristaništa i privezišta u Bokokotorskom zalivu, Opština Tivat (715,97€)
- Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaža (kp 639/1 KO Dobrota, KO Prčanj...), Opština Kotor (389,21€)
- Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaža (kp 2877, KO Budva, k.p.180/2 KO Petrovac, 23C, 22A), Opština Budva (304,81€)
- Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaža (kupalište 5K u Sutomoru i kp 3447/1 Ko Novi Bar) Opština Bar (220,00€)
- Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaža kp 661 i 662 KO Đenovići, Opština Herceg Novi (215,60€)
- Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaža KO Milovići, Opština Tivat (186,00€)
- Idejno rješenje i glavni projekat za "Novosadsku plažu" knjižno odobrenje br. K0011121, opština Herceg Novi (-793,20€)

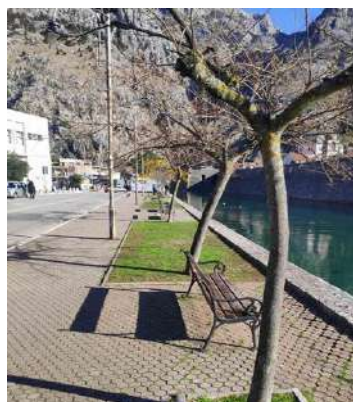
2.3. kolona 2. – Troškovi ulaganja u javnu rasvjetu u zoni morskog dobra u 2021.godinu iznose 119.772,14€

Do stupanja na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine) komunalno održavanje zone morskog dobra bilo je u nadležnosti primorskih opština.

Kako je Plan korišćenja prilagođen novom Zakonu, Javno preduzeće je u svrhu komunalnog održavanja planiralo značajna sredstva u iznosu (1.337.100€), od čega je u svrhu održavanja javne rasvjete sa komunalnim preduzećima ugovoren je iznos od 198.923,29€.

Shodno navedenom u zoni morskog dobra po osnovu ugovora sa komunalnim preduzećima za održavanje javne rasvjete u zoni morskog dobra u 2021.godini utrošeno je 119.772,14€:

(H.Novi-30.916,39€; Kotor-23.483,26€; Tivat-20.620,35€; Budva-6.155,20; Bar-17.472,87€; Ulcinj-21.123,96€)

2.4. kolona 2. – Ostale usluge (uklanjanje objekata; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; bove i sl) iznose 9.630,40€

Realizovane aktivnosti u opštinama: Herceg Novi (486,50€); Tivat (8.533,90€); Zajednički za opštine (610,00€).

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Najznačajnije stavke:

- Nabavka, postavljanje i skladištenje kupališne opreme (nabavka i postavljanje kanti za pse na Solilima, za nabavku i postavljanje kupališne opreme na kupalište), Opština Tivat (**4.641,60€**)
- Nabavka i postavljanje oznaka i signalizacije u rezervatu Tivatska solila, Opština Tivat (**3.892,30€**)
- Usluge skladištenja kupališne opreme (**610,00€**)
- Nabavka i postavljanje bova između kupališta 11A2 i 11B u dužini od 40m, Opština Herceg Novi (**486,50€**)

2.5. kolona 2. – Troškovi/usluge monitoringa mora i specijalnog rezervata „Tivatska solila“ u iznosu od 74.845,95€

- Program praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u sezoni 2021. godine u svim primorskim opštinama (**69.784,84€**)
- Godišnje praćenje stanja i promjena u specijalnom rezervatu Tivatska solila, Opština Tivat - monitoring ornito-faune i anal.post.podataka o pticama (**2.995,00€**)
- Godišnje praćenje stanja i promjena u specijalnom rezervatu Tivatska solila, Opština Tivat -usluge praćenja stanja fitoplanktona i zooplanktona (**2.066,11€**)

TROŠKOVI ČIŠĆENJA I ODVOZA SMEĆA – realizovano (3. kolona 2.) 782.513,15€

Do stupanja na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine) komunalno održavanje zone morskog dobra bilo je u nadležnosti primorskih opština.

Kako je Plan korišćenja prilagođen novom Zakonu, Javno preduzeće je u svrhu komunalnog održavanja planiralo značajna sredstva u iznosu (1.337.100€), od čega je za čišćenje i odvoz smeća sa komunalnim preduzećima ugovoren iznos od 815.782,59€.

Za održavanje čistoće u zoni morskog dobra po osnovu ugovora sa komunalnim preduzećima utrošeno je 782.513,15€:

(H.Novi-201.030,90€; Kotor-53.527,61€; Tivat-79.565,08€; Budva-96.071,73; Bar-159.002,89€; Ulcinj-179.615,87€)

Pored navedenog, Javno preduzeće je u 2021.godini izdvojilo dodatnih 9.090,91€ za korišćenje komunalne infrastrukture na Velikoj plaži i Borovoj šumi, Održavanje-čišćenje mobilne WC kabine za u rezervatu Solila i gradska kupališta 1.708,17€, kao i za čišćenje morske trave sa zapadnog dijela plaže Buljarica u iznosu od 2.900,00€.

NEREALIZOVANI RADOVI/USLUGE - (ukupno 1-3. kolona 5) (3.445.074,58€)

Potrebno je istaći da kao i prethodne godine, zbog predugog trajanja postupka javnih nabavki, nije došlo do realizacije planiranih investicija/radova, usluga za 2021. godinu, te se realizacija prenosi u narednu 2022.godinu.

Sredstva obezbijedena na tekućem računu Javnog preduzeća.

1.kolona 3.- Ugovorena trajna ulaganja i sanacije, čija se realizacija očekuje u 2022.godini (614.102,40€)

Najznačajnije stavke:

-Izvođenje radova na parternom uređenju rive Pržno i izvođenje radova na rekonstrukciji šetališta/rive Pržno, od zapadnog kraja hotelskog kompleksa „Maestral“ do istočnog kraja plaže Pržno na djelovima kat. parcela broj 1931, 1931/2 i 909/2 KO Sveti Stefan, DSL „Sektor 46“ (II faza), Opština Budva **(302.168,54€)**

-Izgradnja i uređenje šetališta na Jazu od postojećeg definisanog šetališta, obalnim zidom ispod katastarske parcele 75 K.O. Prijevor 1 do zapadnog kraja plaže Jaz na kat.parceli 96 K.O. Prijevor 1 u dužini od cca226m, Opština Budva **(215.306,71€)**

-Nadzor nad realizacijom razvojnih projekata-izgradnja novih plaža za vs eprimorske opštine **(39.491,50€)**

-Poseban nadzor nad realizacijom razvojnih projekata za račun JPMDCG **(16.924,75€)**

-Uređenje i održavanje specijalnog rezervata Tivatska solila, Opština Tivat **(9.805,84€)**

-Nadzor nad izvođenjem radova na parternom uređenju rive Pržno, Opština Budva **(8.107,00€)**

-Nadzor nad izvođenjem radova na uređenju Velike skele, Opština Ulcinj **(7.018,00€)**

-Vanredne i hitne sanacije obale u svim primorskim opštinama **(5.485,86€)**

-Nadzor nad izvođenjem radova na izgradnji i uređenju šetališta na Jazu od postojećeg definisanog šetališta, obalnim zidom ispod katastarske parcele 75 K.O. Prijevor 1 do zapadnog kraja plaže Jaz na kat.parceli 96 K.O. Prijevor 1 u dužini od cca226m, Opština Budva **(5.227,20€)**

-Tehnički prijem radova na izgradnji pješačke staze na dionici Risan – Perast, Opština Kotor **(4.477,00€)**

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

1.kolona 4.- Neugovorena trajna ulaganja i sanacije, čija se realizacija očekuje u 2022.godini (1.962.018,54€)

Najznačajnije stavke:

- Izvođenje radova na uređenju Velike skele, Opština Ulcinj **(810.000,00€)**
- Izvođenje radova na uređenju šetališta i trga u Sutomoru, Opština Bar (II faza) **(445.030,00€)**
- Vanredne i hitne sanacije obale u svim primorskim opštinama **(247.488,54€)**
- Izvođenje radova na završnim – kamenorezačkim radovima na uređenju pristaništa / Velike skele (II faza), Opština Ulcinj **(160.000,00€)**
- Izvođenje radova prema studiji „Zaštita i revitalizacija plaže na Adi“ (I faza), Opština Ulcinj **(100.000,00€)**
- Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa **(85.000,00€)**
- Izvođenje radova na rehabilitaciji i uređenju lokalnih pristupnih puteva na lijevoj i desnoj obali rijeke Bojane, Opština Ulcinj **(50.000,00€)**
- Izvođenje radova na uređenju pješačke staze u dužini od 80 m i uz granicu rezervata „Tivatska solila“, nabavka i postavljanje solarne rasvjete (II faza), Opština Tivat **(20.000,00€)**
- Izvođenje radova na uređenju i održavanju Posebnog rezervata prirode “Tivatska solila i radovi na postavljanju i priključenju na vodovodnu mrežu protivpožarne opreme, Opština Tivat **(13.000,00€)**
- Vršenje stručnog nadzora nad izvođenjem završnih – kamenorezačkih radova na uređenju pristaništa / Velike skele (II faza), Opština Ulcinj **(5.000,00€)**
- Vršenje stručnog nadzora nad radovima na uređenju pješačke staze u dužini od 170 m i prostora oko vidikovca u rezervatu Tivatska solila, Opština Tivat **(1.500,00€)**

2.2. kolona 3.- Ugovorene usluge izrade projektne dokumentacije, revizije i geodetskih snimanja, čija se realizacija očekuje u 2022.godini (288.101,43€)

Najznačajnije stavke:

- Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta pješačke staze i uređenja javnih površina uz obalu na potezu Morinj-Kostanjica, Opština Kotor **(28.072,00€)**
- Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaza **(27.611,42€)**
- Vanredne i hitne sanacije obale u svim primorskim opštinama **(24.000,00€)**
- Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta pješačke staze i uređenja javnih površina uz obalu u zahvatu DSL za „Sektor 54 – Zeleni pojas“ (Rt Ratac-Žukotrlica), UP 30b dužine 2.000m1 i površine 7.000m2, Opština Bar **(22.506,00€)**
- Izrada tehničke dokumentacije (idejnog rješenja i glavnog projekta) za rekonstrukciju objekata obalne infrastrukture (ponti i mandrača) u svim primorskim opštinama **(20.376,40€)**
- Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta za uređenje trotoara/pješačke staze u Zelenici, na potezu od Željezničkog mosta do plaže „Zmijice“ u dužini cca 300m, Opština Herceg Novi **(19.263,20€)**

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

- Izrada idejnog i glavnog projekta revitalizacije plaže Pržno i rekonstrukcije obale u Pržnu **(17.997,54€)**
- Izrada glavnog projekta i elaborata procjene uticaja procjene uticaja na zaštitnu sredinu izgradnje kamenog nabačaja/napera na plaži Jaz radi zaštite ušća potoka u more **(15.972,00€)**
- Izrada projektne dokumentacije i elaborata o uticaju na životnu sredinu i HIA studije za rekonstrukciju obalnog zida na ušću rijeke Škudre u more, Opština Kotor **(14.278,00€)**
- Izrada Glavnog projekat za izgradnju „Novosadska plaže“ u dužini od 200 m sa elaboratom procjene uticaja na životnu sredinu, Opština Herceg Novi **(12.839,31€)**
- Dopuna glavnog projekta uređenja i izgradnje pješačke staze od hotela Albatros do Rt-a Đerane **(10.285,00€)**
- Izrada idejnog rješenja i glavnog projekat za pješačke staze uz more , uz magistralni put Tivat-Lepetane, sjeverno od crkve Sveti Roko (početak naselja Opatovo granica k.p.736/2K.O. Donja Lastva) do Lepetana na djelovima k.p.731/1, 732, 733, 734, 738, 939, 740, 741, 742, 743, 744/1, 744/2, 745, 839, 840 K.O. Donja Lastva i k.p. 472,489,494,497-510,i 513 K.O. Lepetani , Opština Tivat sa izradom Elaborata na procjenu uticaja na životnu sredinu **(10.199,57€)**
- Usklađivanje i dorada Idejnog rješenja i Glavnog projekta pješačke staze – Lungo mare sa parternim uređenjem javnih površina obodom Ponte Seljanovo u Tivtu, dužine cca 500 m na kat. Parceli 185/1 KO Tivat, DSL „Sektor 22“, Opština Tivat **(9.498,50€)**
- Revizija projekata rekonstrukcije i sanacije pristaništa(Krašići, Orahovac,Bigovo) **(9.075,00€)**
- Izrada glavnog projekta i elaborata procjene uticaja procjene uticaja na zaštitnu sredinu izgradnje kamenog nabačaja/napera na plaži Buljarica radi zaštite ušća potoka u more **(8.833,00€)**
- Vršenje batimetrijskog mjerenja i istraživanje morskog dna magnetometrom na sedam lokacija u tivatskom zalivu predviđenih za formiranje nautičkih sidrišta (Donja Lastva – 1 lokacija, Obala Đuraševića – 3 lokacija, Krašići – 3 lokacije) **(7.998,51€)**
- Revizija projekta za regulisanje kanala i vodotoka u Rezervatu “Tivatska solila” u Opštini Tivat **(4.980,00€)**
- Izrada Revizije glavnog projekta za izgradnju kamenog nabačaja/napera na plaži Buljarica radi zaštite ušća potoka u more i za izgradnju kamenog nabačaja/napera na plaži Jaz radi zaštite ušća potoka u more, Opština Budva **(3.989,99€)**
- Revizija Glavnog Projekta za izgradnju „Novosadska plaža“, Opština Herceg Novi **(3.872,00€)**
- Revizija glavnog projekta, za pješačke staze uz more, uz magistralni put Tivat-Lepetane, sjeverno od crkve Sveti Roko do Lepetana, Opština Tivat **(3.150,00€)**
- Revizija glavnog projekta obalnog šetališta u Čanju, označenog kao UP1 u zahvatu DSL-a za Sektor 51 Čanj, Opština Bar **(2.800,00€)**
- Revizija projekta trim-staze od hotela „Albatros“ do Rt-Đerane – Velika plaza, Opština Ulcinj **(2.700,00€)**
- Revizija glavnog projekta za revitalizaciju plaže Pržno, Opština Budva **(2.541,00€)**
- Projektna dokumentacija za rekonstrukciju mandrača i pristaništa Krašići u opštini Tivat **(1.988,87€)**
- Projektna dokumentacija za rekonstrukciju pristaništa u Bigovu, Opština Kotor **(1.759,07€)**
- Projektna dokumentacija za rekonstrukciju mandrača i pristaništa Orahovac Opština Kotor **(1.515,05€)**

2.2. kolona 4.- Neugovorene usluge izrade projektne dokumentacije, revizije i geodetskih snimanja, čija se realizacija očekuje u 2022.godini (328.000,00€)

Najznačajnije stavke:

- Valorizacija Ade Bojane – izrada DSL-a za Sektor 67 Ada Bojana i dio Sektora 66 uz rijeku Bojanu sa pratećim Analizama i Studijama, Opština Ulcinj **(100.000,00€)**
- Izrada studije sa potrebnim podlogama i idejnim rješenjem sanacije-rekonstrukcije lukobrana luke Škver, Opština Herceg Novi **(40.000,00€)**
- Izrada geodetskih podloga i elaborata o izvršenim geodetskim radovima za izradu Atlasa crnogorskih laza i kupališta **(35.000,00€)**
- Izrada projektne dokumentacije za regulisanje kanala i vodotoka u rezervatu Tivatska solila , opština Tivat **(30.000,00€)**
- Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta regulacije korita potoka/rijeka Željeznice u dužini od cca 230m, Opština Bar **(30.000,00€)**
- Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta za izgradnju pristaništa Sv. Toma, Opština Budva **(25.000,00€)**
- Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta izgradnje pješačke staze na istočnom kraju plaže „Jaz“ u dužini cca 550m, Opština Budva **(20.000,00€)**
- Izmjena Glavnog Projekta izgradnje kupališta u Perastu – tzv. „Borići“, Opština Kotor **(7.000,00€)**
- Revizija Glavnog projekta pješačke staze i uređenja javnih površina uz obalu na potezu Morinj-Kostanjica, Opština Kotor **(5.000,00€)**
- Revizija Glavnog projekta izgradnje pješačke staze na istočnom kraju plaže „Jaz“ u dužini cca 550m, Opština Budva **(5.000,00€)**
- Revizija Glavnog projekta regulacije korita potoka/rijeka Željeznice u dužini od cca 230m, Opština Bar **(5.000,00€)**
- Revizija Glavnog projekta pješačke staze i uređenja javnih površina uz obalu u zahvatu DSL za „Sektor 54 – Zeleni pojas“ (Rt Ratac-Žukotrlica), UP 30b dužine 2.000m1 i površine 7.000m2, Opština Bar **(5.000,00€)**
- Revizija glavnog projekta za rekonstrukciju objekata obalne infrastrukture (ponti i mandrača) u svim primorskim opštinama **(4.500,00€)**
- Revizija Glavnog projekta uređenja trotoara/pješačke staze u Zelenici, na potezu od Željezničkog mosta do plaže „Zmijice“ u dužini cca 300m, Opština Herceg Novi **(4.000,00€)**
- Revizija Glavnog projekta pješačke staze – Lungo mare sa parternim uređenjem javnih površina obodom Ponte Seljanovo u Tivtu, dužine cca 500 m na kat.parc. 185/1 KO Tivat, DSL „Sektor 22“, Opština Tivat **(3.000,00€)**
- Revizija Izmjene Glavnog Projekta izgradnje kupališta u Perastu – tzv. „Borići“, Opština Kotor **(2.500,00€)**
- Revizija Glavnog projekta za izgradnju pristaništa Sv. Toma, Opština Budva **(2.500,00€)**
- Izrada revizije glavnog projekta izgradnje i uređenja pješačke staze od hotela „ Albatros“ do Rta Đerane širine 1.5 m u dužini od 2.500 m, Opština Ulcinj **(2.500,00€)**

-Izrada Revizije projektne dokumentacije za rekonstrukciju obalnog zida na ušću rijeke Škurde u more, Opština Kotor (2.000,00€)

2.4. kolona 3.- Ugovorene ostale usluge (uklanjanje objekata i vanredna čišćenja; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; nabavka kanti, klupa, bova i sl.), čija se realizacija očekuje u 2022.godini (23.464,64€):

-Nabavka i ugradnja opreme za obilježavanje usamljene opasnosti na moru u Budvi na lokaciji rt Galiola na jugoistočnoj ascic ostrva Sv.Nikola (17.908,00€)

-Obilježavanje granice Parka prirode "Platamuni" na kopnu u skladu sa Odlukom Vlade od 22. 04.2021.godine (4.781,92€)

-Iznajmljivanje i postavljanje hemijskih wc –a u rezervatu Tivatska solila asc gradskim kupalištima (774,72€)

2.4. kolona 4.- Neugovorene ostale usluge (uklanjanje objekata i vanredna čišćenja; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; nabavka kanti, klupa, bova i sl.), čija se realizacija očekuje u 2022.godini (150.000,00€):

-Uklanjanje objekata i vandredno čišćenje u zoni morskog dobra (50.000,00€)

-Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) za cijelo primorje (50.000,00€)

-Revitalizacija ugroženih ribarskih posti u Bokokotorskom zalivu (20.000,00€)

-Obilježavanje ribarskih posti u Bokokotorskom zalivu u skladu sa Katalogom ribarskih posti (15.000,00€)

-Uklanjanje postojećeg privremenog objekta "Info punkt" u Posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila" i priprema terena i priključaka na instalacije za postavljanje novog objekta planiranog kroz međunarodni projekat "ePATH (15.000,00€)

2.5. kolona 3.- Ugovorene usluge monitoringa i praćenje stanja i promjena u rezervatu Tivatska solila čija se realizacija očekuje u 2022.godini (9.387,57€):

-Godišnje praćenje stanja i promjena u Posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila", Opština Tivat (9.387,57€)

2.5. kolona 4.- Neugovorene usluge monitoringa i praćenje stanja i promjena u rezervatu Tivatska solila čija se realizacija očekuje u 2021.godini (70.000,00€):

-Program praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u sezoni 2022. godine (dodatne i ponovne analize) (70.000,00€)

PREOSTALI TROŠKOVI U IZNOSU OD 283.578,00-€

Isti se odnose na: usluge-ptt, transportne, održavanje osnovnih sredstava, zakup, reklama, reprezentacija, premije osiguranja, platni promet, advokatske usluge, konsaltinga, objave, registracija vozila, sudske takse i drugo.

Navedeni rashodi u odnosu na prethodnu godinu (301.088,-€) manji su za 5,82%.

Kod preostalih poslovnih rashoda kao i na drugim pozicijama, ugovori su koji zaključeni a nijesu realizovani u 2021.godine, te se realizacija/trošak prenosi u narednu 2022 godinu (140.399,38€), kao i dio planiranih troškova u 2021. godini za koje još nisu zaključeni ugovori (126.033,32€).

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Sredstava za realizaciju navedenih pozicija u ukupnom iznosu 266.432,70€, obezbijedena su na tekućem računu Javnog preduzeća.

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi-redni broj 211-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2021.god.u €	Prethodna 2020.god.u €	Index
211	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	2.023.734	1.644.127	123,09
212	Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	1.384.875	1.095.565	126,41
213	Troškovi poreza i doprinosa	590.340	548.562	107,62
	1.Troškovi poreza	164.603	135.137	121,80
	2.Troškovi doprinosa za penzije	255.032	254.048	100,39
	3.Troškovi doprinosa	170.705	159.377	107,11
	Ukupno:	2.023.734	1.644.127	123,09

Troškovi zaposlenih su u okviru planiranih. Odnose se na zarade za 66 zaposlenih, 4 člana Upravnog odbora van kolektiva i 3 člana iz kolektiva, na 3 člana Revizorskog odbora, kao i na druga primanja koja pripadaju zaposlenima u skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom preduzeća. Takođe se odnose i na zarade za lica koja su bila angažovana na privremenim i povremenim poslovima, kao i na ugovore o djelu.

Ostali rashodi iz poslovanja - redni broj 220 - Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2021.god.u €	Prethodna 2020.god.u €	Index
220	Ostali rashodi iz poslovanja	217.440	99.706	218,08
	1.Gubici po osnovu rashod.osnovnih sredstava-opreme	2.134	3.792	56,27
	2.Naknade štete trećim licima i drugi nepomenuti rashodi	113.945	27.312	417,20
	3.Rashodi-sponzorstva za: humanitarne,kulturne,zdravstvene, obrazovne,sportske namjene	59.774	63.458	94,19
	4.Rashodi iz prethodnih izvještajnih perioda	41.587	5.144	808,46
	Ukupno:	217.440	99.706	218,08

Ostali troškovi su veći u odnosu na prethodnu godinu.

Kao i prethodne godine značajna izdvajanja su za sponzorstva sportskim klubovima, sponzorstva kulturnih manifestacija, sredstava za humanitarne svrhe i slično.

Izdvajanja za sponzorstva i pomoći regulisana su Odlukom Upravnog odbora o kriterijumima za određivanje visine sredstava za sponzorstva i pomoći do 5% planiranog prihoda za tekuću godinu.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine - redni broj 236 -Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2021.god.u €	Prethodna 2020.god.u €	Index
236	Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	167.912	26.256	639,52
	Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca-indirektan otpis i direktan otpis	167.912	26.256	639,52
	Ukupno:	167.912	26.256	639,52

Kao i prethodne godine Javno preduzeće je prokrenulo tužbe za naplatu potraživanja od korisnika koji nisu platili naknadu za 2021. godinu.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

1.STALNA IMOVINA odnosi se na: Nematerijalnu imovinu, nekretnine, opremu i biološka sredstva iskazanu na pozicijama: redni broj 003 i 008 Bilansa stanja

Analitički prikaz stanja i promjena u dva uporedna perioda

Opis/Vrsta	Nemat. imov.	Grad. obj.	Zemlj.	Inves. nekr.	Oprema (namješt, kompj, ostalo)	Djela lik.umj.	Vozila, plovila	Grad. objekti i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost									
Početno stanje 1.1.2021	219.148	1.221.744	189.000	144.501	388.865	28.938	299.975	30.974	2.523.145
Nabavljeno u 2021					17.449			5.053	22.502
Otpis/prodaja	(118.055)				(15.559)				(133.614)
Stanje 31.12.21	101.093	1.221.744	189.000	144.501	390.755	28.938	299.975	36.027	2.412.033
Ispr.vrij.									
Početno stanje 1.1.2021	200.470	17.521		92.172	210.705		180.887		701.755
Amortizacija za tekuću 2021	8.531	11.667		11.655	29.263		14.492		75.608
Otpis/Prodaja	(118.055)				(13.075)				(131.130)
Stanje 31.12.21	90.946	29.188		103.827	226.893		195.379		646.233
Neto sadašnja vrijednost									
31.12.2020	18.678	1.204.223	189.000	52.329	178.160	28.938	119.088	30.974	1.821.390
31.12.2021	10.147	1.192.556	189.000	40.674	163.862	28.938	104.596	36.027	1.765.800

Nematerijalna ulaganja

Na rednom broju **003- Bilansa stanja** iskazana je nematerijalna imovina u vrijednosti od **10.147-€**, a odnosi se na licence, softvere i nematerijalna ulaganja u pripremi
U toku 2021.godine nije bilo nabavki u okviru nematerijalnih ulaganja.

Zemljište

u vrijednosti od 189.000,-€ odnosi se na zemljište površine upisano u (List nepokretnosti br.2460 Uprava za nekretnine Budva)

Građevinski objekti

JPMD ima u vlasništvu dva objekta – dio zgrade u privredi i privremeni objekat Solile u Tivtu. Ukupna vrijednost je (sadašnja) **iznosi 1.192.556,-€**.

- **Poslovni prostor u Budvi sadašnja vrijednost (1.185.609,-€)**

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

(List nepokretnosti br.2460 Uprava za nekretnine Budva)

Javno preduzeće pored postojećih 622m² kupilo je u 2019.g. od preduzeća JP”Regionalni vodovod Crnogorsko primorje “ poslovni prostor površine 63 m² u vrijednosti 146.000€ (ugovor br.0201-4020/8 od 24.12.2019.godine i odluka UO br.0202-4022/4 od 3.12.2019.godina). Kako je shodno Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS 16 paragraf 32)Nekretnine, postrojenja , oprema, usvojena računovodstvena politika naknadnog vrednovanja nekretnina po fer vrijednosti a posljednja Javno preduzeće je na dan 31.12.2.19.godine izvršilo procjenu vrijednosti nepokretnosti (poslovnog prostora) u Budvi i procijenjena vrijednost iznosi 1.206.133€, više za 117.678€ u odnosu prije procjene kada je iznosila 1.088.455€ (izvještaj nezavisnog procjenitelja br.0202-736/7 na dan 31.12.2019.godine).

➤ Privremeni objekat-Info punkt u Tivtu sadašnje vrijednosti 6.947,-€.

Na zaštićenom prirodnom dobru Tivatska Solila, za obavljanje poslova upravljanja i čuvanja zaštićenog područja , polovinom 2015.godine nabavljen je i postavljen objekat privremenog karaktera tipa mobilnog objekta-info punkt dimenzija 4,00x3,00m.

Oprema - kancelarijska oprema, namještaj, kompjuteri, vozila, plovila, dizalice i drugo sadašnje vrijednosti 268.458,-€ (nabavna vrijednost 690.730,-€, a ispravka vrijednosti 422.272,-€)

Povećanje vrijednosti opreme u 2021.godini **17.449,-€**

Odnosi se na nabavku kompjuterske opreme,namještaja i ostale opreme 17.449,-€

Kupovina je izvršena shodno planu korišćenja sredstava za 2021.godinu.

Smanjenje u 2021.godini nabavna vrijednost **15.559,-€**

-otpis-rashod (računari, štampači, ups, aparat za uništenje papira, telefoni, stolice i ostalo) nabavne vrijednosti 12.442,-€ (ispravke vrijednosti 10.831,-€, neto knjigovodstvene vrijednosti 1.610,-€)

-prodaja- (telefoni i ostalo) nabavne vrijednosti 3.117,-€ (ispravke vrijednosti 2.244,-€, neto knjigovodstvene vrijednosti 873,-€)

Djela likovne umjetnosti ukupne nabavne vrijednosti 28.938,-€ odnose se na umjetnička djela popisanih po autorima i tehnikama izrade.

Investicione nekretnine - redni broj 012- Bilansa stanja iskazane po sadašnjoj vrijednosti od 40.674,- €

* Na Milašinovića plaži u Herceg Novom, postavljena su 2 (dva) montažna privremena objekta-kioska namijenjena za ostvarivanje prihoda korišćenjem uz naknadu, ukupne nabavne vrijednosti 15.000,00€, nabavljena 2010.godine.

* Izgrađena tri privremena objekta ukupne nabavne vrijednosti 129.501,-€:

kafel (31.384,09€), kafe 2(31.384,09€) i restoran (66.733,15€), za ugostiteljsko-trgovinsku djelatnost na lokaciji u zaleđu plaže Žukotrlica u opštini Bar, stavljena u upotrebu u 2014.godini.

Gradevinski objekti u pripremi (32.727,- €)

1.Planom 2019. godine bila je predviđena izgradnja pomoćnog objekata – portirnice, površine 15m² na kat.parceli 1577 K.O. Budva , od planiranog završen je samo glavni projekt po ug.3803/2 od 13.12.2018.g sa Del projekt doo Budva – Nalog br. 280 od 27.03.2019.g. Račun br.01/19 od

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

27.03.2019.g u iznosu od 818,18 €, a izgradnja samog pomoćnog objekta prenijeta je za 2020.godinu (u vrijednosti 41.900,- € sa stručnim nadzorom).

U toku 2020. godine ispostavljena je I privremena situacija za pomoćni objekat po ug.764/2 od 02.03.2020.g. sa „Bana invest“ d.o.o. Budva. Nalozima za knjiženje: br.658 od 30.06.2020.g. evidentirana je Situacija br. 0102-764/10 od 30.06.2020.g. u iznosu od 8.943,10€ i nalog br.917 od 07.08.2020.g. II privremena situacija br. 0102-764/16 od 07.08.2020.g. u iznosu od 13.196,05€. Ispostavljen je i račun za nadzor nad izgradnjom pomoćnog objekta, evidentiran nalogom br.750 od 09.07.2020.godine, račun br.89/20 od 09.07.2020.godine u iznosu od 516,66€.

U toku 2021.godine ispostavljena je III privremena situacija za pomoćni objekat po ug.764/2 od 02.03.2020.g. sa Bana invest d.o.o. Budva N/441/14.05.2021.g. Sit.br.0102-302/10 od 14.05.2021.g. u iznosu od 4.174,75eura i račun od All-ing d.o.o. Kotor shodno ugovoru 0204-1067/2 od 26.03.2020.g. za nadzor u iznosu od 878,33eura.

2. Planom za 2019. godinu bila je predviđena Izgradnja privremenog objekta za potrebe Javnog preduzeća i inspeksijskih službi na obali rijeke Bojane u Ulcinju. Od planiranog završeno je idejno rješenje po ug.767/2 od 13.03.2019.g. s „Arhitektonski studio AIM „doo Podgorica – Nalog br.977 od 16.07.2019.g. Račun br.20/2019 od 09.07.2019.g. u iznosu od 1.600,00€ i glavni projekat po ug.767/2 od 13.03.2019.g. – Nalog br.1398 od 22.10.2019.g. Račun br.27/2019 od 02.10.2019.g. u iznosu od 1.600,00€, a izgradnja samog objekta prenijeta je za 2020. godinu (u vrijednosti 173.500,00€ sa stručnim nadzorom).

U toku 2020.godine izvršena je revizija projektne dokumentacije za privremeni objekat za poslovne kancelarije Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore na Bojani po ug.306/2 od 29.01.2020.g. sa Sedam-ing d.o.o. Podgorica Nalog br.280 od 25.03.2020.g. Račun br.24-03-20 od 25.03.2020.g. u iznosu od 1.000,00€.

Oprema u pripremi (3.300,00€)

Završen je glavni projekt rekonstrukcije napajanja električnom energijom objekta poslovne zgrade u iznosu 3.300,00€.

Značajno je napomenuti vezano za nabavku osnovnih sredstava da se realizacija Planom predviđenih ulaganja u 2021.godini, zbog dugog postupka Javnih nabavki prenosi u 2022.godinu u iznosu od 12.500,00€, kao i da je iznos zaključenih ugovora koji nijesu realizovani do kraja 2021, već se realizacija prenosi u 2022. godinu 8.089,90€.

Sredstva su obezbijeđena na tekućem računu Javnog preduzeća.

Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja - redni broj 016- Bilansa stanja: Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)- redni broj 022 Bilansa stanja (74.115,-€)

U tabeli su dati podaci za tekuću i prethodne dvije godine:

Opis	Tekuća 2021.god u €	Prethodna 2020.god.u €	Index
Odobreni dugoročni stambeni krediti zaposlenima	74.115	106.707	69,46
Ukupno:	74.115	106.707	69,46

1.Dugoročna potraživanja odnose se na potraživanja od zaposlenih po osnovu stambenih kredita. Krediti odobreni u prethodnim godinama redovno se izmiruju obustavom od neto zarada.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

2.U 2021. godini u skladu sa trećom izmjenom i dopunom Pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih u Javnom preduzeću (član12) otpisani su krediti u iznosu od 14.446,67€, dok je iznos uplate za zatvaranje kredita 9.582,92€.

2.OBRTNA SREDSTVA – redni broj 025 – Bilansa stanja 6.208.725,-€

Dati avansi - redni broj 030 Bilansa stanja:

Opis	Tekuća 2021.god u €	Prethodna 2020.god. u €	Index
Unaprijed plaćeni troškovi	204.384	107.667	189,83
Ukupno :	204.384	107.667	189,83

Na ovoj poziciji iskazani su plaćeni avansi dobavljačima.

Plaćeni avansi se odnose na slijedeće:

1.Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore Sporazum br..0201-1931/22 -izrada idejnog arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O sole mio“ do Rafailovića (tzv. „Plavi kamen“). Plaćeno - izvod Hipotekarne banke br.214 od 07.11.2019.g. iznos od **100.000,-€**.

2.Incom d.o.o. Podgorica N/164 - 31.12.2021.g.-avans po ug.0204-786/48 od 01.12.2021.g. (20%) za izvođenje radova na izgradnji i uređenju šetališta na Jazu izvod HB/231 10.12.2021.g. **43.061,-€**.

3.Kobra d.o.o. Budva N/164 -31.12.2021.g.-avans po ug.0204-1997/23 od 10.12.2021.g. (20%) za izvođenje radova na parternom uređenju rive Pržno, Opština Budva izvod HB/237 20.12.2021.g. **60.434,-€**.

4.Jugopetrol AD Podgorica N/164 -31.12.21.g.-uplate za gorivo (06.09.2021.g. 585,00€ i 27.12.2021.g. 140,00€) po ug.1710/1 01.6.21.g. koji će se potrošiti u januaru i februaru 2022.g.) **889,-€**.

Kratkoročna potraživanja- redni broj 031 Bilansa stanja:

Ukupna potraživanja od kupaca i ostalih kratkoročnih potraživanja iskazana su u Bilansu stanja na dan 31.12.2021. god. u iznosu od **49.499,-€**

Opis	Tekuća 2021.god u €	Prethodna 2020.god u €	Index
A)Kupci u zemlji (neto)	11.536	416.043	2,77
Potraživanja od kupaca	1.984	406.250	0,49
Sumnjiva i sporna potraživanja (utužena)	340.826	203.014	167,88
Ukupno bruto kupci	342.810	609.264	56,26
*Ispravka potraživanja	(331.274)	(193.221)	171,45
B)Ostala potraživanja:	37.963	46.118	82,31
Potraživanja od zaposlenih (akontacija za sl.put i dr)	64	13	492,31
Potraživanja za zarade koje se refundiraju – porodiljno i bolovanje preko 60 dana	14.666	22.872	64,12
Potraživanja od Atlas banke u stečaju	23.233	23.233	-
Potraživanja za uplaćenih 50% opštinama na avansne uplate obveznika koji nemaju zaključene ugovore	-	-	-
Ukupno potraživanja :	49.499	462.161	10,71

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

A) **Neutužena potraživanja od kupaca na dan 31.12.2021. iznosila su 1.984,-€.

Od ukupno utuženih potraživanja 340.811,-€ 47,09% ili **160.508,-€ odnosi se na utužena potraživanja od preduzeća „Vektra Boka u stečaju“ a.d. Herceg Novi, koje je prijavljeno u stečajnu masu i priznato Rješenjem stečajnog upravnika br.323/11 od 15.09.15.g.

**Od ukupno utuženih potraživanja 340.811,-€ 34,53% ili 117.695,-€ odnosi se na potraživanja od preduzeća Pomorski saobraćaj d.o.o. Herceg Novi za koje je pokrenut postupak naplate.

Takođe, značajan udio (10,29%) u utuženim potraživanjima u iznosu **35.087,-€, čini dug korisnika objekata na Bojani.

**Shodno usvojenim Računovodstvenim politikama (Odluka UO-0203-2283/6 od 28.07.2020.g.) član 46.potraživanja su indirektno otpisana u momentu utuženja u 100% procentu i prenešena na sumnjiva i sporna potraživanja.

B) U okviru ostalih potraživanja su:

** Potraživanja od Atlas banke u stečaju u **iznosu od 23.233,-€**

Stečajni odbor Atlas banke AD u stečaju izdao je Rješenje br.0201-1850/12 od 28.06.2019.godine kojim je priznato potraživanje Javnog preduzeća u iznosu od 23.233,56€.

** Potraživanja za zarade koje se refundiraju, odnose se na potraživanje od republičkog fonda zdravstva za bolovanja preko 60 dana u **iznosu od 10.277,-€** i potraživanja od Centra za socijalni rad za porodijsko bolovanje u **iznosu od 4.388,-€**.

Gotovina na računima i u blagajni na dan 31.12.2021. redni broj 043 Bilansa stanja:

Gotovina na poslovnim računima	Tekuća 2021.god u €	Prethodna 2020.god. u €	Index
1. Addiko bank,ad, Podgorica	38.949	1.146.691	3,40
2. CKB AD Podgorica	1.120.783	1.199.804	93,41
3. NLB banka AD Podgorica	1.031.551	1.061.927	97,14
4. Prva banka Crne Gore AD Nikšić	693	1.075.359	0,06
5. Hipotekarna banka AD Podgorica	2.672.524	1.660.255	160,97
6. Zapad banka AD Podgorica	1.000.000,00	-	-
Ukupno žiro račun	5.864.500	6.144.036	95,45
Devizni račun za međun.projekat „ePath“ (kod Adiko banke)	42.389	42.233	-
Devizni račun Adiko bank	46.795	-	-
Deponovana novčana sredstva(business elektron kartica)	1.158	809	143,14
Devizni račun (Međunarodni projekat „Porto di mare“)	-	-	-
Devizni račun Međunarodni projekat „Welcome“	-	-	-
Ukupno gotovina :	5.954.842	6.187.078	96,25

(Usaglašeno sa izvodima broj 1 iz 2022.godine)

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Treba naglasiti da su na poslovnom računu obezbjeđena sredstva za:

-Plaćanje obaveza evidentiranih kroz Bilans stanja Javnog preduzeća **362.932,-€**

-Za obaveze po osnovu Planiranih investicionih radova, usluga i robe u 2020.g. i 2021.g. u iznosu **1.086.492,-€** za koje su zaključeni ugovori do kraja 2021.godine i početkom 2022.godine, a čiji se završetak očekuje u 2022.godini, a isporuka robe sukcesivno po potrebi u toku godine, odnosno do utroška ugovorenih sredstava.

-Za prenesene aktivnosti u iznosu **2.708.552,-€**, gdje postupci javne nabavke nisu započeti do kraja 2021.godine, kompletan postupak slijedi u 2022.godini.

3.AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA - redni broj 045 Bilansa stanja

Opis	Tekuća 2021.god u €	Prethodna 2020.god u €	Index
AVR-primljen PDV u avansima od kupaca	16.920	53	31.924,53
Ukupno :	16.920	53	31.924,53

Plaćen PDV vezano za uplate korisnika morskog dobra po osnovu naknade evidentirane na avansima.

4.KAPITAL - redni broj 101 - Bilansa stanja:

Struktura kapitala	Tekuća 2021.god u €	Prethodna 2020.god. u €	Index
Osnovni kapital	2.251.972	2.251.972	-
Revalorizacione rezerve	416.791	416.791	-
Zakonske rezerve	7.806	7.806	-
Neraspoređena dobit prethodni period (6% od 2019- 19.155,92 i 4.686.606,69 za invest.ulaganja)	4.705.763	4.705.763	-
Neraspoređena dobit tekuće godine (2021)	29.030	95.637	30,35
Ukupna dobit	4.734.793	4.801.400	98,61
Ukupno :	7.411.362	7.477.969	99,11

Izvršena je procjena osnivačkog kapitala na dan 31.12.2019.godine od strane A&C Company d.o.o. Herceg Novi kako bi se usaglasili knjigovodstveni podaci sa CRPS-om, po izvještaju br.0202-736/10 od 17.03.2020. godine u odnosu na početno stanje (**2.276.207,-€**) kapital je smanjen po procjeni za **24.235,-€** i na dan 31.12.2019.godine iznosi **2.251.972,-€**. Zadužena je stručna služba Javnog preduzeća da pokrene postupak upisa osnovnog kapitala u CRPS. Obavještenje od službe dana 18.01.2022.godine da se upravo bave ovom temom i da će probati da pripreme za sjednicu UO izmjenu člana statuta Tako do kraja 2021. godine ostaje neusaglašenost vrijednosti upisanog kapitala u CRPS-u i proknjižene vrijednosti kapitala zasnovane na vjerodostojnim dokumentima - odlukama.

Revalorizacione rezerve odnose se na nepokretnosti (poslovna zгада i zemljište) evidentirane u KO Budva na katastarskoj parceli broj.1577 (zemljište 491m2 odnosno 491/1529 idealnog dijela, od čega je slobodno zemljište 378 m2, te poslovni prostor koji se nalazi u prizemlju površine 230 m2 i na prvom spratu površine 455m2). Izvršena je procjena nepokretnosti od strane ovlašćenog

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

procjenitelja na dan 31.12.2019.godine po izvještaju br.0202-736/7 i u odnosu na početno stanje **257.723,-€** revalorizacione rezerve su povećane za **159.068,-€** i na dan 31.12.2019.godine iznose **416.791,-€**. **Vrijednost rezervi je nepromjenjena u 2021.godini.**

Zakonske rezerve (po ranije važećim promipisma) prenose se po bilansu iz 2005. godine i ranije u iznosu od **7.806,00€**.

Neraspoređena dobit tekuće godine u **iznosu 29.030,-€** odnosi se na ostvarenu dobit u 2021.god. Na preneseni iznos kumulirane dobiti iz 2019. godine dodana je vrijednost od 19.155,92€, više plaćenog poreza na dobit za prethodnu godinu (6 % umanjenja poreske obaveze za 2019.g. zbog promptnog plaćanja obaveze).

Kumulirana neraspoređena dobit iznosi **4.734.793,-€**.

Planom korišćenja sredstava za 2021.godinu prenešene su neugovorene planom predviđene aktivnosti u 2021.godini u iznosu 2.648.552,-€, za koje se pripremaju postupci javnih nabavki i čija se realizacija očekuje tokom 2022.godine.

Takođe, tokom 2021 i ranije, zaključeni su ugovori u vrijednosti 1.137.070,-€, a nije došlo do realizacije tokom 2021.godine, a slijedi u narednoj 2022.godini.

5.DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE – redni broj 117 Bilansa stanja:

Dugoročne obaveze na dan 31.12.2021.god. - redni broj 122 - Bilansa stanja

Dugoročne obaveze	Tekuća 2021.god u €	Prethodna 2020.god. u €	Index
1)Ostale dugoročne obaveze, neraspoređeni - izdvojeni dio dobiti za rješavanje stambenih pitanja zaposlenih	136.249	120.113	113,43
2)Dugoročne obaveze prema dobavljačima	18.180	18.631	97,58
Ukupno :	154.429	138.744	111,30

1) Sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u Javnom preduzeću čine otplaćene rate po ranije dodijeljenim stambenim kreditima zaposlenima i izdvojena sredstava iz neraspoređene dobiti po Odluci Upravnog odbora broj: 0203-3446/4 od 15.08.2019.g. na koju je Vlada Crne Gore dala saglasnost Zaključkom broj: 07-539 od 20.02.2020.godine.

2) Dugoročne obaveze prema dobavljačima se odnose na 5% zadržanog depozita po Okončanim situacijama za izvršene radove, do isteka garantnog roka od dvije do deset godina. Ovo je ugovoreno pravo investitora JPMD sa izvođačima radova, konkretno depozit se odnosi na osam izvođača radova.

6.ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE na dan 31.12.2021.god. - redni broj 125 - Bilansa stanja

Odložene poreske obaveze	Tekuća 2021.god. u €	Prethodna 2020.god. u €	Index
Obračunata poreska obaveza za 2021.g.	57.469	57.456	100,02
Prenesena poreska obaveza po bilansu	57.457	50.232	114,38
Za doknjižiti/isknjižiti --- odloženi poreski rashod	12	7.224	0,18
Ukupno:	57.469	57.456	100,02

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Odložene poreske obaveze privremene vremenske razlike nastale zbog različitih metoda u obračunu amortizacije u računovodstvene i poreske svrhe.

7.DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE na dan 31.12.2021.god. - redni broj 126 - Bilansa stanja

Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije	Tekuća 2021.god. u €	Prethodna 2020.god. u €	Index
Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije	42.952	42.952	-
Ukupno:	42.952	42.952	-

a)Odloženi prihod 125,-€; donacija Evropske agencije za rekonstrukciju koja finansira Projekat izrade planiranja namjene mora u Boki Kotorskoj „Plan Coast“. Donacija se odloženih prihoda aktivira po godinama srazmjerno obračunu amortizacije. Ostala rezidualna vrijednost za jedan lap top koji je u upotrebi.

b)Odloženi prihod 594,-€: Projekat Shape-Oblikovanje cjelovitog pristupa zaštiti životne sredine Jadrana(između obale i mora), koji je finansiran kroz donatorstvo IPA Jadranski program saradnje. Planirani budžet je bio 175.000.00€, od čega se 148.750,00€ (85%) finansira iz IPA fondova, a 26.250,00€ (15%) iz sredstava Javnog preduzeća.

Projekat završen u februaru 2014.godine. Iz donacije nabavljen je softver, te računarska oprema, koja je ustupljena Javnom preduzeću.

Kako su osnovna sredstva amortizovana, ostala je rezidualna vrijednost kompjuterske opreme u upotrebi koja se prenosi po bilansu iz 2019.g. (inv.br.1047-1054).

c)Odloženi prihod (međunarodni projekat „ePath“) 42.233,-€

Partnership agreement for the implementation of Operation „Endemic pathway“, odnosno „ePATH” projekat, zaveden pod brojem 0201-173/10 od 26.11.2020. godine, je projekat koji je odobren za finansiranje u okviru II poziva programa EU Interreg IPA CBC Hrvatska- Bosna i Hercegovina - Crna Gora sa ciljem da jača i diversifikuje turističku ponudu kroz prekogranične pristupe i da omogući bolje upravljanje I održivo korišćenje kulturnog i prirodnog nasleđa.

Glavni cilj ovog projekta je kreiranje zajedničke turističke ponude 3 zaštićena područja (Park prirode Hutovo blato u Čapljini, BiH, Botaničke bašte "Kotišina" u Makarskoj, HR i Rezervata prirode "Tivatska solila" u Tivtu, CG) kroz promociju prirodnih (endemske vrste) i kulturnih vrijednosti.Javnom preduzeću je 24.12.2020.g. izvršena avansna uplata u iznosu od 42.232,93eura.

8.KRATKOROČNE OBAVEZE I REZERVISANJA na dan 31.12.2021. god - redni broj 127 Bilansa stanja

Struktura kratkoročnih obaveza	Tekuća 2021.god u €	Prethodna 2020.god. u €	Index
128-Kratkoročna rezervisanja	100.000	100.000	-
Ministrastvo održivog razvoja i turizma koje je nosilac aktivnosti) Sporazum br.0201-1931/22 od 04.11.2019.godine	100.000	100.000	-
129-Kratkoročne obaveze	206.846	339.434	60,94
a) Obaveze za primljene avanse 132	97.474	307	31.753,74
b) Obaveze prema dobavljačima 133	35.937	255.001	14,09

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

c)Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze 137:	73.435	84.126	87,29
1.Ostale obaveze is poslovanja 138	57.983	57.983	-
2.Ostale kratkoročne obaveze 139	-	-	-
3.Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda 140	14.582	39.681	36,75
4.Obaveze po osnovu poreza na dobit	870	-13.538	-
Ukupno :	306.846	439.434	69,83

Kratkoročna rezervisanja su shodno Planu korišćenja sredstava i Sporazuma o zajedničkom finansiranju br.0201-1931/22 od 04.11.2019.godine sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma Crne Gore za realizaciju međunarodnog javnog konkursa za izradu idejnog arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O sole mio“ do Rafailovića (tzv. „Plavi kamen“), izdvojena su i usmjerena sredstva za sprovođenje postupka javnih nabavki i realizacije Ministrastvu održivog razvoja i turizma koje je nosilac aktivnosti) u iznosu od sredstva **100.000,-€**.

Obavještenje od Tehničke službe Javnog preduzeća da još uvijek od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma – Glavnog državnog arhitekta (kao nadležnog po Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata) nije raspisan međunarodni javni konkurs za izradu idejnog arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone Budva-Bečići, jer im za raspisivanje istog nedostaju još neka dokumenta. Ista očekuju da će biti kompletirana do 10.02.2020.godine, kada očekuju i raspisivanje tendera, međutim zbog aktuelne pandemije COVID-19 isti još uvijek nije raspisan.

Upravni odbor je doneo Odluku br.0203-2701/15 od 18.09.2020.godine da se pristupi sporazumnom raskidu Sporazuma uz zahtjev za povraćaj uplaćenih finansijskih sredstava. Dana 15.10.2020.godine Javno preduzeće je uputilo zahtjev br.0202-171/9 Ministarstvu ukoliko se ne može realizovati Sporazum do kraja 2020. godine da se izvrši povraćaj uplaćenih sredstava.

Obavještenje br.0202-75/161 od 23.12.2021.godine da nije raspisan međunarodni konkurs za izradu idejnog arihitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O sole mio“ do Rafailovića (tzv.“Plavi kamen“) od strane Glavnog državnog arhitekta.

Aktom broj 09-52/242 od 06.09.2021.god nadležnost za raspisivanje Međunarodnog konkursa je, shodno Zakonu, prenešena na službu Glavnog gradskog arhitekta opštine Budva.

Kratkoročne obaveze

a) Obaveze za primljene avanse 97.474,-€

Avansne uplate odnose se na pretplate korisnika za 2022. godinu.

b) Obaveze prema dobavljačima 35.937,-€

Od navedenog iznosa u toku januara je uplaćeno 2.705,22€, dok je za uplatu u toku 2022.godine po osnovu zadržang depozita je 6.001,30€.

c)Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze 75.270,-€

1.Ostale obaveze is poslovanja (57.983,-€)

Na ovom računu evidentirane su obaveze po osnovu naknade morskog dobra koja pripada primorskim opštinama, shodno članu 28. i 76b. Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

U 2012.godini 20% prihoda pripadalo je opštinama, a od 1.1.2013.godine taj procenat je povećan na 50%.

Obaveza se formirala po osnovu ispostavljenih faktura korisnicima, a ista se smanjuje uplatom korisnika na račun:820-41114-03-Naknada za korišćenje morskog dobra. Od ukupne uplate

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

korisnika Državni trezor Javnom preduzeću usmjeravao je pripadajući dio naknade(50%) i iznos PDV-a, a opštinama pripadajući dio naknade(50%).

Zakon je bio u primjeni do 15.01.2019.godine , kada je stupio na snagu novi Zakona o finansiranju lokalne samouprave kojim nije predviđeno finansiranje lokalne samouprave po osnove naknade za korišćenje morskog dobra primorskih opština.

Opština	Konto	Obaveza 31.12.2021
H.Novi	43994-20% obaveze prema opštini iz 2012.g.(utuženi kupci)	6.575,33
	43997-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	37.904,00
	Ukupno-H.Novi	44.479,33
Kotor	43997-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	7.669,36
	Ukupno-Kotor	7.669,36
Ulcinj	43997-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	5.834,59
	Ukupno-Ulcinj	5.834,59
	Ukupno(za sve opštine)	57.983,28

U tabeli iznos 57.983,28€ odnosi se na dug kupaca protiv kojih je pokrenut postupak naplate kod nadležnih sudova. Znači, evidentno ostaju obaveze prema opštinama sve do okončanja sudskog postupka i naplate potraživanja.

2.Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda 14.582,-€

Poreska obaveza po poreskoj prijavi za 12/2021.g, plaćeno 15.01.2022.g.

Javno preduzeće je u toku 2021. godine uplatilo pdv-a u iznosu od 674.927,62€.

3.Obaveze po osnovu poreza na dobit 870-€

Poreska obaveza utvrđena po Prijavi poreza na dobit za 2021.godinu iznosi 14.408,-€. S obzirom na to da smo imali pretplatu u iznosu od 13.538,-€, **za uplatu preostaje iznos od 870,-€.**

9.PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA na dan 31.12.2021.god. - redni broj 43 - Bilansa stanja

Pasivna vremenska razgraničenja	Tekuća 2021.god. u €	Prethodna 2020.god. u €	Index
Pasivna vremenska razgraničenja	92.501	107.927	85,71
Ukupno:	92.501	107.927	85,71

a)Odloženi prihodi-Evidentirani su ukupni krediti u visini **74.539,-€** isplaćeni radnicima za rješavanje stambenih pitanja.Kreditni odobreni u tekućoj i prethodnim godinama redovno se izmiruju obustavom od neto zarada zaposlenih.

b)Pasivna vremenska razgraničenja 17.962,-€, odnosi se na PDV u datim avansima dobavljačima.

Avans po ug.0204-786/48 od 01.12.2021.g. (20%) za izvođenje radova na izgradnji i uređenju šetališta na Jazu izvod HB/231 10.12.2021.g. iznos od 60.433,70eura sa uračunatim pdv-om Kobra d.o.o. Budva.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Avans po ug.0204-1997/23 od 10.12.2021.g. (20%) za izvođenje radova na parternom uređenju rive Pržno, Opština Budva izvod HB/237 20.12.2021.g. iznos od 43.061,33eura sa uračunatim pdv-om Incom d.o.o. Podgorica.

VANBILANSNA EVIDENCIJA (KONTO-8822,88221,88222

OPIS	Iznos
1.Garancije banke od izvođača radova po osnovu garantnog roka za izvedene radove	71.225
2.Garancije banke za realizaciju investicionih programa izgradnje novih kupališta na crnogorskom primorju	1.103.921
3.Garancije banke za dobro izvršenje ugovora, čija se realizacija očekuje u 2021.godini	177.528
UKUPNO	1.352.674

2.3. Informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela

- Direktor – Mladen Mikijelj
- Pomoćnik direktora – Ivana Franeta
- Pomoćnik direktora – Nikola Rađenović

Upravni odbor:

- Blažo Rađenović – Predsjednik
- Anđela Labović – član
- Milijana Milojević – član
- Dejan Božović – član
- Željko Bjelica – zamjenik predsjednika
- Maša Vukić – član
- Srđan Radić – član

Revizorski odbor:

- Andrej Purić – Predsjednik
- Marija Jovićević – član
- Bobana Zečević – član

3. MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Životna sredina je prostor, odnosno prirodno okruženje, vazduh, zemljište, voda i more, biljni i životinjski svijet, pojave i djelovanja: klima, jonizujuća i nejonizujuća zračenja, buka i vibracije, kao i okruženje koje je stvorio čovjek: gradovi i druga naselja, kulturno-istorijska baština, infrastrukturni, industrijski i drugi objekti.

3.1. INFORMACIJE O ULAGANJIMA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE TOKOM 2021. GODINE

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore osnovano je 1992. godine sa ciljem i zadatkom da upravlja morskim dobrom na način da obezbijedi zaštitu, uređenje i unapređenje ovog područja u skladu sa **Zakonom o morskom dobru iz 1992. godine**. Shodno ovom Zakonu, morskim dobrom smatra se morska obala, luke, lukobrani, navozi, nasipi, sprudovi, kupališta, hridi, limani, grebeni, vrulje, izvori i vrela na obali, ušća rijeka koje se ulivaju u more, kanali spojeni sa morem, morske vode i teritorijalno more, živa i neživa bogatstva u njima, kao i bogatstva epikontinentalnog pojasa. Zona morskog dobra definisana je kao prostor koji zahvata teritorijalno more, unutrašnje morske vode, podmorje i dio priobalnog pojasa u dužini od 6 metara od linije do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena, te pojas kopna uz rijeku Bojanu, računajući 6 metara vodoravno od srednjeg dvadesetogodišnjeg vodostaja. Prostor morskog dobra

zahvata površinu mora od oko 2500 km² i površinu kopnenog dijela od 60 km², što čini 18% ukupne teritorije Crne Gore.

Jedna od glavnih uloga Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom je zaštita morskog dobra kao "javnog dobra dostupnog svima pod jednakim uslovima". Prostor morskog dobra je jedinstven i ograničen, te pristup obali i moru mora biti dostupan svima. Korišćenje i zaštita zone morskog dobra u Crnoj Gori reguliše se zakonima i prostornim planovima.

Zakon o zaštiti prirode iz 2016. godine propisuje da zaštićenim prirodnim dobrima koja se nalaze na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom. Ta nadležnost data je Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom 2014. godine. i odnosi se na 22 zaštićena objekta prirode u zoni morskog dobra i to 21 plaža zaštićena Rješenjem iz 1968. godine i specijalni rezervat prirode »Solila« zaštićen 2008. godine.

U okviru svojih djelatnosti, posebno kod ustupanja na korišćenje djelova morskog dobra za obavljanje privrednih djelatnosti, Ugovorom o korišćenju morskog dobra precizirane su odredbe vezane za zaštitu životne sredine i održivo korišćenje morskog dobra u skladu sa pozitivno-pravnim propisima. Takođe, kod korišćenja djelova kupališta, posebno je naglašeno u uslovima za organizaciju kupališta da se ona kupališta koja se nalaze u zaštićenim područjima moraju koristiti u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.

Za izvođenje radova na uređenju, održavanju i izgradnji zone morskog dobra, u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom obraća se nadležnom organu radi utvrđivanja da li određeni projekat ili poslovna aktivnost može ili će imati uticaj na životnu sredinu. Procedura procjene uticaja na životnu sredinu obuhvata izradu elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu za koji se, u skladu sa procedurom propisanom zakonom obraćamo nadležnom organu za saglasnost. Pored toga, Javno preduzeće daje primjedbe i mišljenja u postupcima procjene uticaja na životnu sredinu za projekte koji se realizuju u zoni morskog dobra, od strane trećih lica.

Takođe, svim korisnicima morskog dobra koji imaju dugoročne investicione ugovore sa Javnim preduzećem za upravljanje morskim dobrom, ugovorena je obaveza da prije otpočinjanja izvođenja radova sprovedu procedure procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa Zakonom.

PRAĆENJE SANITARNOG KVALITETA MORSKE VODE NA JAVNIM KUPALIŠTIMA

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, kao organ nadležan za organizaciju javnih kupališta na crnogorskom primorju, sprovodi poseban Program praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima tokom ljetnje turističke sezone. Praćenje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima, tokom 2020. godine sprovodilo se u skladu sa novim Pravilnikom o načinu i rokovima za sprovođenje mjera obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje ("Službeni list Crne Gore", br. 28/19 od 23.05.2019.) kojim se vrši podijela voda koje se mogu koristiti za kupanje i daju granične vrijednosti mikrobioloških parametara koji se ispituju radi određivanja kvaliteta morske vode svakog uzorka, kao i u skladu sa ostalim nacionalnim i međunarodnim propisima iz oblasti voda, mora i zaštite životne sredine. Pravna lica koja mogu vršiti ispitivanja kvaliteta morske vode na javnim kupalištima shodno ovom Programu moraju

ispunjavati uslove propisane Pravilnikom o načinu i rokovima za sprovođenje mjera obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje ("Službeni list Crne Gore", br. 28/19 od 23.05.2019.).

Stanje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u 2021. godini praćeno je na ukupno 110 lokacija duž crnogorskog primorja i to u opštini Ulcinj na 18 lokacija, Bar 15, Budva 32, Tivat 9, Kotor 15 i Herceg Novi 21 lokacija za što je, putem javnog tendera, angažovana akreditovana laboratorija Instituta za biologiju mora iz Kotora. Imajući u vidu epidemiološku situaciju sa novim koronavirusom COVID-19 (SARS-CoV-2) i izdatim mjerama i ograničenjima koja su bila na snazi u Crnoj Gori, prije početka kupališne sezone, utvrđena je dinamika uzorkovanja koja je podrazumijevala realizaciju analiza u petnaestodnevnom intervalima tokom ljetnje turističke sezone, tj. u periodu od juna do oktobra 2021. godine.

U toku sezone 2021. godine kvalitet morske vode za kupanje na crnogorskom primorju uglavnom je bio odličnog (50,0 %) i dobrog (39,1 %) kvaliteta, dok je 5,45% uzoraka bilo zadovoljavajućeg i isto toliko (5,45%) lošeg kvaliteta.

Pojedinačni rezultati o sanitarnom kvalitetu morske vode objavljuju se na web stranici www.morskodobro.me, putem posebne aplikacije i stalno su dostupni zainteresovanoj javnosti.

UPRAVLJANJE SPECIJALNIM REZERVATOM „TIVATSKA SOLILA“

Posebni rezervat prirode "Tivatska solila", ukupne površine 150ha, 2013. godine upisano je na međunarodnu listu močvarnih područja u okviru RAMSAR konvencije, a Javno preduzeće je Odlukom Vlade Crne Gore zaduženo da jednom godišnje informiše o stanju i promjenama na području ovog rezervata. U skladu sa ovim zaključcima, svake godine resornom Ministarstvu dostavlja se "Informacija o statusu očuvanosti i aktivnostima u specijalnom rezervatu prirode Tivatska Solila". Planom korišćenja finansijskih sredstava Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom opredjeljuju se sredstva koja se ulažu u unapređenje stanja očuvanosti ovog područja.

Monitoring ptica u rezervatu prirode "Tivatska solila"

Ovim programom, čija se realizacija, usled pandemije COVID-19 sprovela tokom 2020. i 2021. godine predviđeno je detaljno praćenje stanja i izradu sveobuhvatnog popisa svih registrovanih vrsta ptica tokom migracija, zimovanja i u periodu gniježđenja u rezervatu prirode Solila.

Analiza ukupnog stanja ornitofaune na prostoru Tivatskih solila rađena je kroz dva nivoa dostupnih podataka i to sistematski monitoring koji sprovodi Centar za zaštitu i proučavanje ptica i koji se bazira na obilasku kompletnog dostupnog terena i prebrojavanja svih ptica sa najvećim fokusom na vrste vodenih staništa, dok su drugi nivo podataka predstavljali raspoloživi podaci i evidencije pojedinačnih ornitologa od kojih je najznačajnija evidencija Miloša Mitkića.

Analiza je obuhvatila podatke za period od 2015. do 2020. godine, a urađeni su trendovi za 13 vrsta, koje su reprezentativne i sa odgovarajućom količinom podataka, i to za vrste: *Fulica atra*, *Microcarbo pygmaeu*, *Ardeola ralloides*, *Egretta garzetta*, *Ardea alba*, *Ciconia nigra*, *Platalea leucorodia*, *Aythya ferina*, *Circus aeruginosus*, *Himantopus himantopus*, *Alcedo atthis*, *Mareca penelope*, *Tringa totanus*.

Monitoring gnježđenja ptica na području rezervata prirode Tivatska solila realizovan je tokom prolječne sezone (maj i jun 2021.godine). Kao najznačajniji podatak je evidencija gnježđenja Vlastelice koje je konstatovano tokom maja i juna na području rezervata. Od drugih vrsta koje se gnijezde tokom monitoringa registrovane su: *Cettia cetti*, *Emberiza calandra*, *Acrocephalus arundinaceus*, *Lanius collurio*, *Lanius Senator*, *Cisticola jundcidis*, dok je od ptica močvarica evidentirano gnježđenje vrsta: *Platalea leucordia*, *Ardea purpurea*, *Ardeola ralloides*, *Childonias leucopterus*, *Egretta grazetta*, *Chardius dubios* i *Rallus aquaticus*.

Rezultati ovog istraživanja su pokazali da je, u periodu od kada je Javno preudzeće za upravljanje morskim dobrom započelo aktivno upravljanje rezervatom i sprovelo niz mjera na unapređenju staništa i uslova za biodiverzitet uopšte, broj registrovanih vrsta ptica značajno porastao i danas iznosi ukupno 185 vrsta ptica, od čega su 43 na Aneksu I Ptičije direktive i time od velikog značaja za zaštitu i očuvanje.

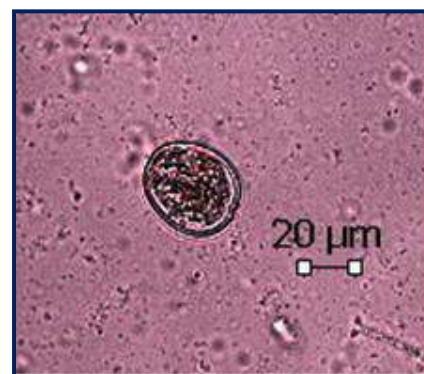
Imajući u vidu da je 2008. godine prilikom donošenja Rješenja o zaštiti rezervata prirode Solila na ovom području bilo registrovano 114 vrsta ptica, rezultat od ukupno 185 vrsta ptica u rezervatu na kraju 2020. godine svojevrsna su potvrda očuvanosti, unapređenja stanja i dobrog upravljanja ovim posebnim rezervatom prirode.

Ispitivanje raspoloživosti hrane za ptice u rezervatu prirode "Tivatska solila"

Ovim Programom obuhvaćeno je ispitivanje raspoloživosti hrane za ptice kroz prisustvo vrsta kojima se ptice hrane u rezervatu prirode Solila tokom 4 sezonska ciklusa u 2021. i 2022. godini, a što podrazumijeva praćenje stanja fitoplanktona i zooplanktona, te praćenje larvi insekata iz porodice *Chironomidae*, u vodi i sedimentu u cilju definisanja stanja i smjernica za njegovo očuvanje i unaprijeđenje.

Praćenje stanja fitoplanktona i zooplanktona je obuhvatilo kvalitativne i kvantitativne analize fitoplanktonske i zooplanktonskih zajednica na unaprijed određenim tačkama u rezervatu, primjenom standardnih metoda. Tokom 2021. godine dostavljen je Prvi izvještaj o istraživanju brojnosti fitoplanktonskih i zooplanktonskih zajednica tokom prolječnog i ljetnjeg perioda u akvatorijumu rezervata Tivatska Solila.

Vrijednosti fitoplanktonskih zajednica zabilježene tokom perioda ispitivanja su bile karakteristične za mezotrofno područje, niže tokom ljetnjeg perioda, a veće vrijednosti fitoplanktona tokom maja mjeseca usled boljeg priliva nutrijenata. Zabilježene su 3 grupe fitoplanktonskih organizama i to: *Bacillariophyceae* (dijatomeje), *Dinophyceae* (dinoflagelate) i *Prymnesiophyceae* (kokolitoforidi) od kojih sa najvećom frekvencijom pojavljivanja su vrste *Chaetoceros spp.*, *Navicula spp.*, *Proboscia alata*, *Pseudo-nitzschia spp.*, *Thalassionema nitzschioides*. Od potencijalno toksičnih vrsta zabilježene su dijatomeje iz roda *Pseudo-nitzschia spp.* i dinoflagelate: *Lingulodinium polyedra*, *Prorocentrum cordatum* i *P. micans*.

Zbog nemogućnosti uzimanja reprezentativnog uzorka zooplanktonskih zajednica u ovom periodu izvršena je samo kvalitativna analiza. Determinisana je samo grupa copepoda, među kojima su u maju i julu najbrojniji bili ciklopoidni kopepodi a nakon njih harpaktikoidni kopepodi. Od kalanoidnih kopepoda zabilježeni su samo juvenilni stadijumi. Najbrojnija je bila *Oithona nana* i juvenilni stadijumi roda *Oithona*. Pored njih, naročito tokom maja bila je prisutna harpaktikoida *Euterpina acutifrons* kao i pripadnici familije *Onceaidae*.

Dobijeni podaci za istraživani period, ukazuju da još uvijek ne postoji povećan razvoj i povećana produktivnost fitoplanktonskih organizama. Međutim, pojava vrsta koje preferiraju područja bogata hranljivim materijama, zatim prisustvo štetnih i toksičnih organizama ukazuju na blage promjene koje se moraju kontinuirano pratiti. Što se tiče zooplanktonskih organizama, imajući u vidu da su koncentracije određenih vrsta poput ciklopoida očekivane tokom ljetnjeg mjeseci, dok drugih, poput *Onceaidae*, tokom zimskih mjeseci, kompletan zaključak o stanju ovih zajednica će se dati nakon sprovedenih svih ciklusa obuhvaćenih ovim praćenjem.

Ispitivanje stanju larvi *Chironomidae*, vršeno je primjenom hidrobiološke metodologije koja se koristi u faunističkim i ekološkim istraživanjima. Uzorkovanje je obavljeno na 6 unaprijed definisanih lokacija koje su od posebnog značaja za hranjenje ptica u rezervatu. Analiza parametara asemblija larvi *Chironomidae* izvršena je pomoću statističkog softvera PAST koji se koristi u biološkim istraživanjima. Rezultati prvog izvještaja o stanju larvi *Chironomidae*, za period uzorkovanja u toku maja i juna 2021. godine pokazali su prisustvo jedinki larvi iz 6 rodova: *Chironomus*, *Tanytarsus*, *Cricoptus* koji su nađeni na svim lokacijam dok su rodovi *Kifferulus*, *Orthocladius* i *Micropsectra* nađeni na lokacijama u unutrašnjosti rezervata. Brojnost jedinki u toku maja bila je veća u odnosu na broj jedinki tokom juna.

Na osnovu analize proljećnog i ljetnjeg aspekta faune *Chironomidae* može se zaključiti da je stanje asemblija larvi *Chironomidae* u posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila" veoma dobro i da trendovi oscilovanja brojnosti i gustine odgovaraju sezonskim promjenama uslova u staništima. Konačna ocjena stanja će biti utvrđena nakon što se sprovedu sva planirana sezonska istraživanje i dobiju podaci o stanju tokom sva 4 godišnja doba.

Uređenje i opremanje rezervata prirode "Tivatska solila"

Tokom 2021. godine izvršeno je **postavljanje nadstrešnice** u rezervatu prirode „Solila“ koja posjetocima rezervata pruža novo mjesto i kutak za odmor i predah posebno u ljetnjim mjesecima. Izgrađena je od drvenih stubova visine 2,3m obima 30 cm dok je krov prekriven tegolom i ima funkciju pravljenja hladovine u ljetnjem periodu. Oko nastrešnice postavljene su 3 manje i 3 veće drvene klupe kao i sto, a blizina Široke rijeke omogućava uživanje posjetiocima u posmatranju ptica i čarima rezervata.

Takođe, na području rezervata izvršeni su radovi na sezonskom uređenju i popravci infrastrukture koji su obuhvatili sanaciju drvenih i metalnih tabli, drvenih podesta na mostovima sa rukohvatima, farbanje

i sanaciju krovova na kulama uređenje staza, farbanje čeličnog mosta i druge neophodne poslove na održavanju infrastrukture u rezervatu. U cilju unapređenja infrastrukture rezervata odrađene su i aktivnosti koje su obuhvatile **ograđivanje granica rezervata** postavljanjem bova sa mora, kao i **postavljanje pocinčanih tabli** obavještenja o ribolovnom zabranu u skladu sa *Pravilnikom Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Zakonom o morskom ribolovu od 2013. godine*. Zatim, postavljena je **informativna tabla** na gornjem ulazu u rezervat, na kojoj su naznačene aktivnosti koje su dozvoljene i zabranjene shodno *Zakonu o zaštiti prirode*. Takođe, postavljen je **metalni okvir** u dijelu gdje se nalazi vidikovac i izrađen **putokaz** unutar rezervata, kako bi se upotpunila infrastruktura rezervata namijenjena posjetiocima u cilju njihove edukacije i promocije rezervata.

Tokom 2021. godine, zabilježene su i negativne pojave koje su se prije svega ogledale kroz nedozvoljene radnje kada je u pitanju ribolov mrežama, nelegalno deponovanje materijala, kao i pojavi krivolova. Ove nedozvoljene aktivnosti prijavljene su od strane upravljača nadležnim lokalnim i republičkim inspeksijskim organima.

Promotivne i edukativne aktivnosti u rezervatu prirode "Tivatska solila"

Na ceremoniji Green Destinations Story Award 2021, u okviru međunarodnog sajma turizma ITB u Berlinu, Tivat je proglašen za pobjednika u kategoriji "Priroda i ekoturizam" za priču o dobroj praksi: **"Restauracija prirodnih vrijednosti kroz upravljanje Posebnim rezervatom prirode "Tivatska solila"**. Turistička organizacija Tivat je u saradnji sa JP "Morsko dobro" 2020. godine aplicirala za *"Top 100 Sustainable Destinations Award 2020"* u okviru programa Green Destination.

Tokom 2021. godine nastavljena je saradnja sa **studentima biologije Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore**, koji su u sklopu nastave iz predmeta "Ekologija vegetacije" posjetili rezervat prirode Tivatska solila gdje su imali priliku da se upoznaju sa biljnim zajednicama koje se mogu naći u ovakvim zaslanjenim staništima.

Međunarodni dan močvarnih staništa, 02. februar: Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je obilježilo Međunarodni dan močvarnih staništa RAMSAR konvencije, organizacijom takmičenja *„Takmičenje za najbolju fotografiju u kategorijama Najbolji selfi / Uhvatio sam pticu (fotoaparatom) / Priča sutona“*. U ovom takmičenju učestvovali su svi učenici osnovnih i srednjih škola Crne Gore, sa autorskim fotografijama koje su se dostavljale u originalu. Najbolje fotografije u svakoj kategoriji objavljene su na Facebook stranici rezervata „Tivatska solila/Tivat saline“ i Instagram profilu rezervata „rezervat_prirode_solila“.

Rezervat prirode Tivatska solila, posjetila su djeca iz Tivta u organizaciji *NVO-a „Književna omladina Tivat“* za koju je pored edukativnog obilaska rezervata, organizovano i kros takmičenje u dvije kategorije, i radionica za pravljenje hranilice za ptice koja će biti postavljena u rezervatu. Takođe, obilazak rezervata bio je organizovan i za učenike i nastavnike *OŠ "Savo Kažić"* sa Barutane, koji su imali priliku da uživaju u čarima ovog zaštićenog predjela. Najviše interesovanja učenici su pokazali za posmatranje ptica a imali su zanimljiva pitanja na koji način rezervat i močvarno stanište funkcioniše. Pored obilaska

rezervata i upoznavanja sa značajem koji ima Rezervat prirode „Tivatska solila“, učenici su uživali u posmatranju riba, rakova i insekata, kao i u ostalim ljepotama koje su mogli da vide tokom posjete. Takođe, djeca su bila zainteresovana za kulturno istorijski značaj koji imaju Solila, sa posebnim interesovanjem na koji način se u ovom kraju proizvodila so. Za učenike JP Morsko Dobro je obezbjedilo prigodne poklone.

U okviru službene posjete Opštini Tivat, N.J.E. ambasadorica EU u Crnoj Gori, gospođa Oana Kristina Popa, posjetila je i Poseban rezervat prirode “Tivatska solila”. Predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom su tokom zajedničkog obilaska rezervata, predstavili kako specifičnosti biodiverziteta, tako i kulturno istorijski značaj ovog područja. Tokom posjete, poseban akcenat je dat projektima i investicijama koje je Javno preduzeće realizovalo na području Solila u prethodnom periodu. Pažnju prisutnih privukle su informacije o aktuelnim i završenim projektima Evropske unije koje je Javno preduzeće do sada uspješno realizovalo. Posebno je predstavljen i aktuelni Interreg IPA CBC Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora projekat “ePATH” u okviru kojeg će „Tivatska solila“ dobiti novi info centar za posjetioce sa multimedijalnom opremom kao i opremu za posmatranje ptica. Cilj ovog projekta je prekogranično povezivanje partnera i formiranje jedinstvene turističke ponude regiona.

Tokom ljeta novinari *Televizije „Vijesti“* posjetili su „Tivatska solila“ i pripremili kratku reportažu o ovom posebnom rezervatu prirode, kako bi se građani Crne Gore upoznali sa blagodatima koje nudi ovaj rezervat, kao i sa ulaganjima koje Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom svake godine sprovodi na teritoriji rezervata. Takođe, značajna je posjeta *Instituta komunikacionih studija iz Republike Makedonije* koji je pokrenuo inicijativu za snimanju regionalnog filma koji ima za cilj da obezbijedi informaciju o uticaju klimatskih promjena na životnu sredinu i eroziju obale. Prilikom njihove posjete upoznati su sa uticajima klimatskih promjena na biodiverzitet i stanje istog. **Promocija putem društvenih mreža** obuhvatila je održavanje i redovno postavljanje informacija putem Facebook stranice Tivatska solila koja ima 2817 pratilaca i Instagram stranice Tivatska solila koja ima 1220 pratilaca.

U organizaciji TO Tivat upriličena je posjeta novinara iz medijske kuće ICTV iz Ukrajne koji su u okviru posjete Crnoj Gori uvrstili i obilazak ove “slatko-slane oaze mira” - rezervata prirode “Tivatska solila”. Obavljen je intervju sa novinarkom poznate televizijske kuće ICTV Kateryna

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Rudeshko, gdje je kao posebna aktivnost istaknuta realizacija projekta "e-PATH - Endemic pathways-Endemske staze".

Turistička organizacija opštine Tivat i Turistička organizacija opštine Herceg Novi uspostavile su saradnju i pokrenule aktivnosti usmjerene na razvoj panoramskog puta na poluostrvu Luštica. Ovaj projekat ima za cilj povezivanje poluostrva Luštica u jedinstvenu turističku ponudu gdje se na relativno malom prostoru mogu doživjeti brojne prirodne i kulturne raznolikosti. Na ovoj promociji veliku pažnju novinara skrenula su Solila, koja su i bila jedna od tačaka na kojoj je vršena promocija. Predstavnik JP "Morsko dobro" je ukratko pružio osnovne informacije o Solilima, a najviše pažnje predstavnici medija su usmjerili na jedinke flamingosa koji su se nalazili u rezervatu.

ZAŠTIĆENA PODRUČJA U MORU

Vlada Crne Gore je tokom 2021. godine donijela Odluke o proglašavanju tri zaštićena područja u moru, Park prirode "Platamuni", Park prirode "Katič" i Park prirode "Stari Ulcinj". Značajan doprinos ovom procesu dali su Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, kao i UNEP/GEF Projekat "Promovisanje upravljanja zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore".

Odlukama o proglašavanju zaštićenih područja, te u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, za upravljača predmetnim zaštićenim područjima u moru imenovano je Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Očuvanje, unapređivanje i održivo korišćenje prirodnih resursa ovih zaštićenih područja sprovodi se prema planu upravljanja koji sadrži elemente za upravljanje Parkom prirode utvrđene Zakonom o zaštiti prirode.

Javno preduzeće kao upravljač zaštićenog područja dužno je da donese godišnji program upravljanja i akt o unutrašnjem redu; obezbijedi službu zaštite; donese finansijski plan zaštite i razvoja područja, kao i godišnji plan razvoja i obuke kadrova; obezbijedi sprovođenje mjera zaštite prirode u skladu sa ciljevima zaštite, zonama i režimima zaštite; čuva, unapjeđuje i promoviše zaštićeno područje; obilježi zaštićeno područje; osigura nesmetano odvijanje prirodnih procesa i održivog korišćenja zaštićenog područja; dostavlja godišnji izvještaj nadležnom Ministarstvu o realizaciji plana upravljanja zaštićenim područjem, odnosno godišnjeg programa upravljanja, sprovedenim mjerama, finansijskim sredstvima utrošenim za sprovođenje mjera; i dr.

Tokom 2021. godine, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom, kao upravljač zaštićenih područja u moru, preduzelo je aktivnosti na: izradi internog akta o zaštiti, unutrašnjem redu i službi zaštite u Parku prirode "Platamuni"; edukaciji i osposobljavanju sopstvenih kadrova za izradu Planova upravljanja; ostvarivanju saradnje sa drugim državnim institucijama u cilju bolje kontrole zaštićenih područja sa morske strane; promociji i sl.

Takođe, Javno preduzeće je obilježilo područje Parka prirode „Platamuni“ postavljanjem 4 (četiri) informativne table na kojima je prikazana mapa zaštićenog područja, ograničenje brzine kretanja plovila u zaštićenom području, kao i broj telefona za hitne situacije.

MEĐUNARODNE EKOLOŠKE KAMPANJE

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom u cilju podizanja svijesti o značaju zaštite obale i mora, u saradnji sa civilnim sektorom svake godine obilježava važne međunarodne ekološke datume:

- **Dan Planete Zemlje - 22. april** obilježen je u saradnji sa ostalim institucijama u Budvi nizom ekoloških akcija, a jedna od akcija bila je i sadnja stabla hrasta na lokaciji novog parka na Slovenskoj obali.

- **Međunarodni dan vlažnih staništa – 02. februar** obilježen je organizacijom takmičenja za ljubitelje Posebnog rezervata prirode Tivatska solila za najbolju fotografiju u kategorijama Najbolji selfi / Uhvatio sam pticu (fotoaparatom) / Priča sutona. U ovom takmičenju učestvovali su svi učenici osnovnih i srednjih škola Crne Gore, a najbolje fotografije u svakoj kategoriji objavljene su na društvenim mrežama.

- **Mediterranski dan obale – 25. septembar** obilježen je u okviru Programa aktivnosti obilježavanja 30 godina ekološke države Crne Gore, a u saradnji sa Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Institutom za biologiju mora, Ronilačkim klubom "Diving Montenegro", Komunalnim preduzećem iz Budve, Mjesnom zajednicom "Stari grad" i vrtićem "Vini Pu" iz Budve. Povodom ovog datuma organizovana je akcija čišćenja morskog dna na prostoru od plaže Ričardova glava (Brijeg od Budve) do plaže Mogren u Budvi u okviru koje su sa morskog dna izvučene veće količine željeznog i plastičnog otpada. Ovogodišnja kampanja a Dana obale na nivou

Mediterrana promovisala se pod sloganom: *“Trebate Mediteranu. Ukoliko stavite školjku na uvo, čućete njegov poziv”*.

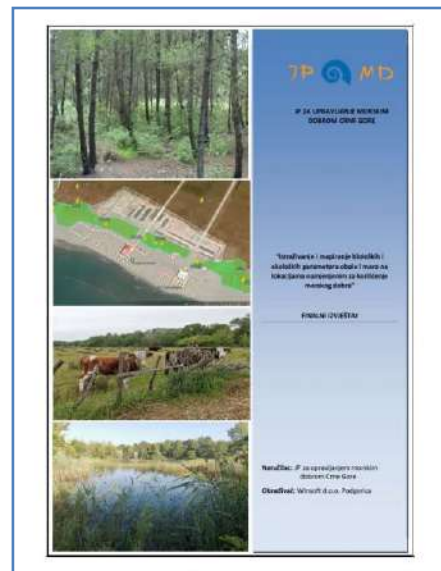
ISTRAŽIVANJE I MAPIRANJE BIOLOŠKIH I EKOLOŠKIH PARAMETARA OBALE I MORA NA LOKACIJAMA NAMJENJENIM ZA KORIŠĆENJE MORSKOG DOBRA

Velika plaža u Ulcinju, dugačka cca. 9 km, sa svojim zaleđem predstavlja jedinstveni ekološki rezervat u Crnoj Gori u kome su prepoznatljiva specifična staništa kao što su pješčane dine, močvare i knete, ušće rijeke, i dr. Rješenjem o zaštiti objekata prirode (Službeni list SRCG 30/68) Velika plaža sa zaleđem zaštićena je kao Spomenik prirode.

Zbog velike ekološke važnosti i vrijednosti pješčanih dina Velike ulcinjske plaže, a usled evidentnog antropogenog uticaja, potrebno je zaštititi i sačuvati postojeću raznolikost vrsta na ovom području. Ovaj prostor uništava se nelegalnim probijanjem i nasipanjem prilaznih puteva plaži, te ravnanjem dina i nasipanje tampon pijeskom radi formiranja parking prostora.

Prostorno planskim dokumentima za područje Velike plaže u Ulcinju, pojas dina prepoznat je kao područje od posebnog značaja za zaštitu i očuvanje biljnog i životinjskog svijeta, te je posebna pažnja u ovim dokumentima usmjerena na njihovo očuvanje i zaštitu. Posebno DSL za sektor 66 date su smjernice za očuvanje, korišćenje, zaštitu i pejzažno uređenje zaleđa Velike plaže.

U skladu sa gore navedenim, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom, pokrenulo je istraživanje i mapiranje bioloških i ekoloških parametara obale i mora na lokacijama namijenjenim za korišćenje morskog dobra, sa ciljem prepoznavanja prostora dina, te istraživanja živog svijeta samog područja.

Svi prikupljeni podaci prikazani su na mapi kao poligoni u GIS-u, preklapljeni sa važećim geodetskim snimcima i važećom parcelacijom za ovo područje. Obrađivač je sve prikupljene podatke grafički obradio, odnosno GIS mapirao, na način da se mogu integrisati u GIS Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Takođe, urađeni su i grafički prilozi kao pregledne karte na kojima su prikazani prikupljeni sadržaji na katastarskoj podlozi, kao i mape sa pojedinačnim tipovima prikupljenih podataka.

3.2. MEĐUNARODNI PROJEKTI

1. Interreg IPA CBC Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora "Endemic pathway – Put endema" skraćeno „ePATH“

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je partner u međunarodnom projektu Interreg IPA CBC Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora "Endemic pathway – Put endema" skraćeno „ePATH“ čiji je glavni cilj kreiranje zajedničke turističke ponude u 3 zaštićena područja, u kojima žive mnoge rijetke i endemske vrste flore i faune, kroz promociju prirodnih i kulturnih vrijednosti: Park prirode "Hutovo blato" u Čapljini (BIH), Botanička bašta "Kotišina" u Makarskoj (HR) i Posebni rezervat prirode "Tivatska solila" u Tivtu (CG). Ukupan budžet projekta za sva tri partnera iznosi 1.540.375,30 eura, od čega 85% predstavlja donaciju iz EU fondova, dok preostalih 15% kofinansiraju projektni partneri. Budžet za aktivnosti Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom iznosi 422.329,30 eura. Projekat "Endemic pathway – ePATH" ima za cilj jačanje i diverzifikaciju turističke ponude kroz prekograničnu saradnju i poboljšanje upravljanja i održivog korišćenja kulturne i prirodne baštine. Projekat se realizuje u okviru Interreg IPA Programa prekogranične saradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2014 - 2020, i sufinansiran je sredstvima ERDF i IPA II fondova Evropske unije. Tokom 2021. godine realizovane su sledeće projektne aktivnosti:

- **Održan Dan otvorenih vrata i projektni sastanak -**

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore organizovalo je *Dan otvorenih vrata* u posebnom rezervatu prirode “Tivatska Solila” i *projektni sastanak* u multimedijalnoj sali opštine Tivat, 12. jula 2021. godine. Sastanku su prisustvovali projektni partneri iz Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, kao i predstavnici relevantnih institucija iz Crne Gore. Sastanak je organizovan kako bi se predstavnicima turističkih organizacija, turističkih agencija, hotelijerima i svim zainteresovanim pojedincima predstavile projektne aktivnosti koje imaju za cilj podizanje turističke ponude u sva tri zaštićena područja.

- **Izrađena “ePATH” mobilna aplikacija –**

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je nakon tenderske procedure sklopilo ugovor sa firmom “WINSOFT” D.O.O. koja je dizajnirala i izradila “ePATH” mobilnu aplikaciju. Ova aplikacija sadrži informacije i fotografije o pticama koje su registrovane u posebnom rezervatu prirode “Tivatska solila” i Parku prirode “Hutovo blato”, kao i o biljkama u Botaničkoj bašti “Kotišina. Aplikacija je namjenjena za takmičenja u

posmatranju ptica kao i u prepoznavanju biljaka koja se u okviru projekta sprovode u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Crnoj Gori. Izrađeno je uputstvo za upotrebu na engleskom, crnogorskom i hrvatskom jeziku. Mobilna aplikacija je dostupna za preuzimanje iz Google Play prodavnice i IOS prodavnice. Aplikacija je uspešno korišćena na takmičenjima u posmatranju ptica i prepoznavanju biljaka koja su organizovana tokom decembra 2021. godine u Parku prirode “Hutovo blato” u Čapljini (BIH), Botaničkoj bašti "Kotišina" u Makarskoj (HR) i Posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila" u Tivtu (CG).

- **Održana obuka za „Interpret Europe“ sertifikovane vodiče za interpretaciju (Interpret Europe Certified Interpretative Guides Training) -**

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore organizovalo je obuku za „Interpret Europe“ sertifikovane vodiče za interpretaciju (Interpret Europe Certified Interpretative Guides Training) koja je održana u periodu od

06.12.2021. godine do 10.12.2021. godine. Pomenuta obuka, u kojoj je učestvovalo 7 zaposlenih Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom, održana je u u hotelu „Palma“ u Tivtu i obuhvatila je 40-časovnu obuku u trajanju od 5 dana, organizovanu u svemu u skladu sa odredbama i zahtjevima postavljenim od ovlašćene ogranizacije "Interpret Europe". Obuka je vođena od strane Interpret Europe sertifikovanog trenera za interpretaciju (Interpret Europe Certified Interpretive Trainer) g-đe Ivane Karankić iz Hrvatske. Prvi dio obuke je obuhvatio kompletno sprovođenje "Interpret Europe" programa edukacije i sprovođenje pismenog ispita, dok će drugi dio obuke obuhvatiti pripremu i sprovođenje praktičnog ispita te izdavanje Sertifikata o položenom kursu.

- **Organizovano takmičenje u posmatranju ptica** - Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore organizovalo je trodnevno Takmičenje u posmatranju ptica od 21.12.2021. godine do 23.12.2021, u posebnom rezervatu prirode "Tivatska Solila". Za takmičenje je korišćena "ePATH" mobilna aplikacija i bilo je otvoreno za amatere i profesionalce. Svi učesnici su imali priliku da učestvuju u edukativnom obilasku uz pratnju ornitologa, da nauče da koriste "ePATH" mobilnu aplikaciju te da nauče nešto više o vrstama ptica karakterističnim za ovo područje i učestvuju u takmičenju. Za ovo takmičenje registrovalo se 58 učesnika, od čega se takmičilo 37 amatera i 2 profesionalca.
-
- **Organizovane radionice za endemske vrste i prirodno nasleđe** - Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore organizovalo je trodnevne Radionice za endemske vrste i prirodno nasleđe od 21.12.2021. godine do 23.12.2021, u posebnom rezervatu prirode "Tivatska Solila". Na radionicama su učestvovala djeca iz vrtića "Osmjeh" iz Kotora, vrtića "Pinokio" iz Podgorice, vrtića "Vini pu" iz Budve, učenici OŠ "Branko Brinić" iz Radovića, OŠ "Sutjeska" iz Podgorice, JU Gimnazija Kotora i JUSMŠ "Danilo Kiš" iz Budve (oko 140 učesnika). Paralelno sa ovim aktivnostima održao se sastanak projektnih partnera u skupštinskoj sali Opštine Tivat na kome su učestvovali i predstavnici relevantnih institucija iz Crne Gore, a na kojem su bile predstavljene projektne aktivnosti uključujući izrađenu mobilnu aplikaciju kao i prezentaciju o klimatskim promjenama. Svi učesnici su imali priliku da učestvuju u edukativnom obilasku uz pratnju ornitologa.
-

2. Projekat "Podizanje svijesti o vrijednostima i značaju zdravlja i zaštićenih područja"

Projekat „Podizanje svijesti o vrijednostima i značaju zdravlja i zaštićenih područja“ realizovan je u periodu od maja do novembra 2021. godine od strane Parka prirode „Piva“ u i Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, te Obrazovnim centrom Plužine u okviru Programa grantova za zaštićena područja „Zaštićena područja za prirodu i ljude II 2019 – 2020 godina“ koji implamentira WWF Adria u partnerstvu sa Parkovima Dinarida – mrežom zaštićenih područja Dinarida i drugim partnerima iz regiona Dinarskog luka, a koji finansira SIDA – Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju. Cilj projekta je bio poboljšanje saradnje sa edukativnim institucijama i lokalnom zajednicom i bolja interakcija uvođenjem novog turističkog proizvoda. Na području Parka prirode "Piva" izgrađena je sportsko-pješačka staza zdravlja, a za učenike Obrazovnog Centra Plužine održana je radionica za djecu o vrijednostima i značaju prirode i očuvanja zdravlja. U okviru ovog projekta u posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“ organizovano je „Kros“ takmičenje za djecu OŠ „Branko Brinić“ i bazar za promociju lokalnih proizvoda i usluga. Ovaj događaj je predstavljao nastavak

uspješne saradnje između projektnih partnera, te imao za cilj podizanje nivoa svijesti lokalne zajednice i djece o značaju očuvanja zaštićenih područja.

4. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Uopšteno postoje 3 situacije na koje mogu da ukažu pokazatelji kod planiranog budućeg razvoja i to:

- Izvještajni entitet može biti osnovan s ciljem da poslovnu aktivnost zbog koje se osniva obavlja trajno, što znači da se u trenutku njegovog osnivanja ne očekuje likvidacija u sagledivoj budućnosti – **Izvještajni entitet koji posluje kontinuirano.**
- Izvještajni entitet može biti osnovan sa ciljem da se obavi jedan određeni poslovni poduhvat i da se po njegovom okončanju taj isti entitet likvidira – **Izvještajni entitet osnovan za jedan poslovni poduhvat.**
- Izvještajni entitet vremenom, usled lošeg poslovanja, može izgubiti sposobnost kontinuiranog poslovanja – **Izvještajni entitet koji je izgubio sposobnost nastavka poslovanja.**

“Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore Budva” osnovano je i posluje u skladu sa **Going Concern** principom, odnosno Principom kontinuiranog poslovanja.

Planiranje srednjoročnog fiskalnog okvira zasnovano je na rezultatima poslovanja u 2019. godini i prethodnim godinama, poslovnoj politici preduzeća i ciljevima koji treba da se ostvare.

Ciljevi koji treba da budu ispunjeni su:

- Zakonitost korišćenja sredstava, korišćenje sredstava za namjene utvrđene Zakonom o morskom dobru,
- Koordinacija sa primorskim opštinama u postupku definisanja prioritetnih ulaganja, veći stepen komunalnog održavanja i uređenja zone morskog dobra u saradnji sa primorskim opštinama sa planiranjem više sredstava i iz više različitih izvora za ovu namjenu,
- Zaštita, očuvanje i uređenje prirodnih plaža i izgradnja novih kupališta, održavanje i unapređenje stanja u zaštićenim prirodnim dobrima u zoni morskog dobra, unapređenje zone kroz integralno upravljanje obalom,
- Realizacija važnih infrastrukturnih investicija, realizacija zakonskih obaveza Javnog preduzeća.

Vezano za planirani budući razvoj, urađene su projekcije finansijskih pokazatelja za period od 3 fiskalne godine. Uzeti su u obzir trendovi poslovanja u prethodnim godinama, i poslovna politika menadžmenta, vezana za budući rast i razvoj preduzeća.

ANALIZA BONITETA

Postoje brojni modeli koji se u savremenim uslovima poslovanja koriste za ocjenu kreditnog boniteta i predviđanje vjerovatnoće stečaja preduzeća. Tri modela koji su danas najšire korišćeni su sledeći:

- Altmanov Z-score
- BEX Index
- Zmijewski model

Altmanov Z-score

Jedan od najčeše korišćenih modela jest Altmanov Z - score model. Na osnovu prilagođavanja originalnog modela predviđanja vjerovatnoće stečaja, koji je primjenljiv samo na preduzeća čijim se akcijama trguje na organizovanom tržištu, nastao je modifikovan model primenljiv na preduzeća čijim se akcijama ne trguje na organizovanom tržištu. Altmanov model je danas opšte prihvaćen model koji služi za predviđanje bankrota preduzeća. Zasniva se na analizi bilansa preduzeća.

Postoje 3 raspona vrijednosti koje preduzeće svrstavaju u:

- **Pred bankrotom** -score < 1,1
- **Rizično** 1,1 < Z-score < 2,59
- **Uspješno** Z-score >2,66

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Z-SCORE					
Redni broj	Pozicija	2018	2019	2020	2021
1	Ukupna sredstva	5.991.868,00	9.180.338,00	8.685.056,00	8.065.560,00
2	Tekuća imovina	4.392.590,00	7.277.036,00	6.756.906,00	6.208.725,00
3	Stalna imovina	1.599.278,00	1.903.302,00	1.928.097,00	1.839.915,00
4	Obrtni kapital (2-3)	2.793.312,00	5.373.734,00	4.828.809,00	4.368.810,00
5	X1 (4/1)	0,47	0,59	0,56	0,54
6	Zadržani (neraspoređeni) dobitak	2.339.270,00	4.686.607,00	4.801.400,00	4.734.793,00
7	X2 (6/1)	0,39	0,51	0,55	0,59
8	Zarada prije odbitka kamata i poreza na dobitak	324.415,00	2.853.303,00	108.479,00	43.450,00
9	X3 (8/1)	0,05	0,31	0,01	0,01
10	Kapital	4.881.006,00	7.363.176,00	7.477.969,00	7.411.362,00
11	Obaveze	1.078.644,00	1.766.930,00	998.751,00	461.275,00
12	X4 (10/11)	4,53	4,17	7,49	16,07
13	Prihodi od prodaje	3.594.683,00	7.619.895,00	4.186.429,00	4.207.380,00
14	X5 (13/1)	0,60	0,83	0,48	0,52
Z-SCORE		4,60	5,77	6,46	11,65

Dobijeni rezultati pokazuju da je preduzeće u svakoj godini posmatranog perioda uspješno poslovalo. Iako ovaj pokazatelj u privredi služi da se procijeni rizik od bankrota, ima upotrebnu vrijednost i u ovoj situaciji, kada je preduzeće u državnom vlasništvu i ne posluje na komercijalnoj osnovi nego u službi javnog interesa. Takođe, vrijednost pokazatelja po godinama je rastuća što znači da trendovi pokazuju poboljšanje iz godine u godinu tako da se nastavak ovakvog trenda može očekivati i u narednim godinama.

BEX Index

BEX (Business Excellence indeks) sintetički i analitički oslikava sadašnji i djelimično budući poslovni bonitet svakog privrednog društva. Model je prevashodno izrađen za procjenu boniteta privrednih društava na tržištu kapitala u Hrvatskoj, ali je njegova primjena moguća na svim sličnim tržištima, posebno u regionu.

Postoji 5 raspona vrijednosti sa sledećim tumačenjima:

- **Odlično poslovanje** BEX > 4
- **Veoma dobro poslovanje** 2 < BEX < 4
- **Dobro poslovanje** 1 < BEX < 2

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

- **Potrebno poboljšanje** $0 < \text{BEX} < 1$
- **Loše poslovanje** $\text{BEX} < 0$

BEX - Business Excellence Model					
Redni broj	Pozicija	2018	2019	2020	2021
1	EBIT	324.415,00 €	2.853.303,00 €	108.479,00 €	43.450,00 €
2	Ukupna aktiva	5.991.868,00 €	9.180.338,00 €	8.685.056,00 €	8.065.560,00 €
3	X1 (1/2)	0,05	0,31	0,01	0,01
4	Neto profit nakon oporezivanja	287.007,00 €	2.516.025,00 €	95.637,00 €	29.030,00 €
5	Ukupan kapital	4.881.006,00 €	7.363.176,00 €	7.477.969,00 €	7.411.362,00 €
6	X2 (4/5)	0,06	0,34	0,01	0,01
7	Obrtna sredstva	4.392.590,00 €	7.277.036,00 €	6.756.906,00 €	6.208.725,00 €
8	Ukupna aktiva	5.991.868,00 €	9.180.338,00 €	8.685.056,00 €	8.065.560,00 €
9	X3 (7/8)	0,73	0,79	0,78	0,77
10	Neto rezultat	287.007,00 €	2.516.025,00 €	95.637,00 €	29.030,00 €
11	Amortizacija	86.702,00 €	70.996,00 €	74.674,00 €	75.608,00 €
12	Ukupne obaveze	1.078.644,00 €	1.766.930,00 €	998.751,00 €	461.275,00 €
13	X4 (5*(10+11)/12) BEX	1,73 0,71	1,46 0,90	0,85 0,40	1,13 0,48

Dobijeni rezultati od primjene BEX indeksa pokazuju da je potrebno poboljšanje poslovanja Javnog preduzeća, međutim uzrok ovih dobijenih rezultata jeste pandemija COVID-19 i umanjeње naknada zakupcima morskog dobra.

Zmijewski model

Zmijewski model koristi ratio analizu koja mjeri performanse, finansijski leveridž i likvidnost privrednog društva kako bi se napravio predikcioni model. Krajnja ocjena ukazuje na vjerovatnoću bankrota: što je veći rezultat to je vjerovatnoća bankrota veća.

Postoje samo 2 moguća rezultata finansijske pozicije:

- **Dobra** $P < 0,5$
- **Loša** $P > 0,5$

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Zmijewski-SCORE					
Redn i broj	Pozicija	2018	2019	2020	2021
1	Neto dobit	287.007,00 €	2.516.025,00 €	95.637,00 €	29.030,00 €
2	Ukupna aktiva	5.991.868,00 €	9.180.338,00 €	8.685.056,00 €	8.065.560,00 €
3	X1 (1/2)	0,05	0,27	0,01	0,00
4	Ukupne obaveze	1.078.644,00 €	1.766.930,00 €	998.751,00 €	461.275,00 €
5	Ukupna imovina	5.991.868,00 €	9.180.338,00 €	8.685.056,00 €	8.065.560,00 €
6	X2 (4/5)	0,18	0,19	0,11	0,06
7	Obrtna imovina	4.392.590,00 €	7.277.036,00 €	6.756.906,00 €	6.208.725,00 €
8	Kratkoročne obaveze	1.004.792,00 €	984.620,00 €	339.434,00 €	206.846,00 €
9	X3 (7/8)	4,37	7,39	19,91	30,02
Zmijewski-SCORE (P)		-3,47	-4,41	-3,61	-3,87

Zmijewski model je takođe međunarodno prihvaćen model za projekciju potencijalnog bankrota preduzeća, kao i likvidnosti i solventnosti preduzeća u posmatranom periodu. Rezultati modela za posmatrani period pokazuju visoke nivoe likvidnosti i solventnosti, uz minimalnu mogućnost bankrota.

U nastavku je data projekcija bilansa uspjeha za naredne 3 poslovne godine:

PROJEKCIJA BILANSA USPJEHA				
r/b	Struktura	2022	2023	2024
A	Ukupni planirani prihodi	8.339.000,0	7.150.000,0	7.507.500,0
B	Ukupni planirani rashodi	8.339.000,0	7.150.000,0	7.507.500,0
1.	Poslovni rashodi	8.339.000,0	7.150.000,0	7.507.500,0
1.1.	Materijalni i nematerijalni troškovi	6.436.579,0	5.051.575,0	5.304.154,0
1.2.	Amortizacija	110.000,0	115.500,0	121.275,0
1.3.	Bruto zarade	1.792.421,0	1.982.925,0	2.082.071,0
2.	<i>Rashodi finansiranja (kamata)</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
C	Bruto dobit	0,0	0,0	0,0
D	Porez na dobit	0,0	0,0	0,0
E	Akumulacija / neto dobit	0,0	0,0	0,0

Shodno Zaključku Vlade Crne Gore br.07-398/2 od 28.01.2021.godine i mjerama podrške privredi i građanima za I kvartal 2021. godine za ublažavanja posljedica pandemije korona virusa Vlade

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Crne Gore Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je umanjilo ugovorenu godišnju naknadu za korišćenje morskog dobra, zakupcima koji obavljaju sezonsku djelatnost na kupalištima, privremenim lokacijama, pristaništima ukupno 50% od godišnje ugovorene naknade, što je umanjilo planirani prihod za 2021. godinu u iznosu od 3.500.000,00€.

Shodno navedenom Zaključku Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore napravilo je Plan korišćenja sredstava za 2021. godinu. U 2022. godini neće biti umanjena naknada za korišćenje morskog dobra. Takođe je planirano očekivanih 40% od iznosa druge rate po osnovu Ugovora o korišćenju morskog dobra za implemantaciju infrastrukture br. 0201-198/19 od 09.07.2015. godine sa Terna Crna Gora d.o.o. što iznosi 872.000€. U 2023. godini očekuje se povećanje prihoda i rashoda Javnog preduzeća za 5% u odnosu na 2019. godinu koja je uzeta kao reper, jer je bila godina tendera.

4.1 Plan za 2022. godinu

PLANIRANI PRIHODI

Planirani prihod Javnog preduzeća za 2022. godinu je 8.339.000€ i sastoji se od:

- Prihoda od poslovnih aktivnosti – naknada za korišćenje morskog dobra - planiran je u visini od 7.367.000€.

Prihod od poslovnih aktivnosti Javnog preduzeća za 2022. godinu planiran je u iznosu od 7.367.000€ i determinisan je donošenjem novog, restriktivnog, Programa privremenih objekata od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma za period 2018 – 2023. god. i Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

- Ostalih prihoda koji obuhvataju kamate na depozit, naplata utuženih potraživanja, otkup tenderske dokumentacije, realizacije bankarskih garancija i sl. planira se u iznosu od 100.000,00€.
- Očekivanih 40% od iznosa druge rate po osnovu Ugovora o korišćenju morskog dobra za implemantaciju infrastrukture br. 0201-198/19 od 09.07.2015. godine sa Terna Crna Gora d.o.o. što iznosi 872.000€.

Planirana sredstva se opredjeljuje za realizaciju značajnih (kapitalnih) investicije u zoni morskog dobra.

ZAPOČETI POSTUPCI I PRENESENE AKTIVNOSTI

Aktivnosti navedene u okviru stavke Započeti postupci (1.240.000€) i prenesene aktivnosti (1.533.961,14€), su aktivnosti koje proističu iz Plana korišćenja sredstava za 2021. godinu i Plana javnih nabavki za 2021 god. i Plana nabavki male vrijednosti za 2021. godinu za koje je Javno preduzeće obezbijedilo iznos od 2.773.961,14€ na žiro računu.

5. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

5.1. *Istraživanje i razvoj*

Kako je glavna djelatnost preduzeća očuvanje crnogorske obale, zaposleni se aktivno bave istraživanjem uporednih iskustava i najbolje međunarodne prakse. U skladu sa tim, prate se sve globalne inovacije, inicijative i istraživanja kako bi održali i unaprijedili dostignuti nivo očuvanja obale i biodiverziteta.

5.2. *Ulaganje u obrazovanje zaposlenih*

Kao što se može vidjeti iz gore navedenih podataka koji se tiču istraživanja i razvoja, da bi se dostigli zacrtani ciljevi, preduzeće mora kontinuirano da ulaže u edukaciju svojih zaposlenih, što i radi putem radionica, seminara, inicijalnih i kontinuiranih edukacija...

Na dan 31.12.2021.godine Javno preduzeće ima 61 zaposlenog, njihova kvalifikaciona struktura je sledeća:

- VII stepen 50 zaposlenih;
- VI stepen 8 zaposlenih;
- IV stepen 3 zaposlenih.

6. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA

Javno preduzeće je u vlasništvu države Crne Gore i nema udjele kojima se može trgovati.

7. POSLOVNE JEDINICE

Preduzeće je organizovano kao jedinstvena pravna cjelina sa jasno definisanim nadležnostima pojedinih službi. Upravni odbor i Izvršni direktor u skladu sa svojim ovlaštenjima koordiniraju radom službi.

- **Kabinet direktora**

Kabinet direktora priprema, obavlja i koordinira poslove iz domena rada Upravnog odbora u dijelu dostavljanja informacije o realizaciji zaključaka i odluka sa sjednica. Koordinira i neposredno učestvuje u predlaganju, izradi i realizaciji razvojnih planova i svih godišnjih planova Javnog preduzeća. Priprema informacije, izvještaje, ekonomske i druge analize vezane za realizaciju razvojnih i godišnjih planova i programa morskog dobra, te informacije i izvještaje za direktora. Kabinet direktora koordinira i obavlja poslove iz domena promocije, marketinga i odnosa sa javnošću, te ostvaruje saradnju sa institucijama i predstavnicima turističke privrede po pitanju uloge Javnog preduzeća za unapređenje, razvoj i promociju turističke ponude Crne Gore.

- **Služba za opšte i pravne poslove**

Služba za opšte i pravne poslove koordinira i obavlja poslove: obezbjeđivanja opšte zakonitosti rada, izradu normativnih akata, pravno zastupanje, javne nabavke, informacijski sistem, kadrovske poslove, administrativno-tehničke i druge opšte i pravne poslove Javnog preduzeća.

- **Služba za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama**

Služba za ustupanje morskog dobra na korišćenje organizuje, koordinira i obavlja poslove: obezbjeđivanja zakonitosti u radu službe, pripremanja i praćenja realizacije ugovora za ustupanje djelova morskog dobra, pripremanja predloga akata, informacija, izvještaja i analiza o korišćenju morskog dobra i druge administrativno tehničke poslove.

- **Ekonomsko-finansijska služba**

Ekonomsko-finansijska služba organizuje, koordinira i obavlja finansijsko-računovodstvene i analitičko - planske poslove. Obavlja poslove vođenja knjiga i ostalih evidencija o stanju i kretanju imovine, utvrđuje rezultate poslovanja, izrađuje godišnje finansijske iskaze kao i izvještaje o poslovanju, usklađuje stanje imovine i obaveza sa stvarnim stanjem koje se utvrđuje godišnjim popisom, zaključuje poslovne knjige po završetku poslovne godine i ostale administrativno tehničke poslove.

- **Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra**

Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra obavlja poslove planiranja, uređenja i izgradnje morskog dobra, izrade urbanističko-tehničkih uslova i rješenja o lokaciji, nadzora nad realizacijom investicionih aktivnosti i nad programom uređenja i korišćenja, prijavljivanja nepravilnosti nadležnim inspeksijskim organima, praćenje ažurnosti podataka katastra morskog dobra, kontrole morskog dobra i druge administrativno tehničke poslove.

- **Služba za kontrolu i održivi razvoj morskog dobra**

Služba za kontrolu i održivi razvoj morskog dobra vrši sve poslove u zakonskim okvirima kontrole morskog dobra: obavlja poslove praćenja i kontrole izvršavanja svih ugovorenih obaveza na teritoriji opštine; obavlja poslove kontrole morskog dobra uopšte; učestvuje u zajedničkim

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

kontrolama morskog dobra; prati realizaciju ugovora o komunalnom održavanju zone morskog dobra; redovno informiše službe u Preduzeću o stanju na terenu; priprema zapisnike o izvršenim kontrolama; vrši nadzor nad izvođenjem radova na održavanju u zoni morskog dobra; učestvuje u radu komisija JP; ostvaruje saradnju sa nadležnim ministarstvima; organima lokalne samouprave i lokalnim preduzećima na poslovima nadležnosti iz službe; koordinira aktivnostima na praćenju programa i projekata; obrađuje zahtjeve imovinsko pravne prirode; obavlja poslove iz oblasti organizacije i opremanja kupališta, zaštite životne sredine, praćenja kvaliteta morske vode za kupanje i obalnih procesa te vođenje baze podataka morskog dobra; koordinira međunarodnu saradnju iz oblasti integralnog upravljanja obalnim područjem i održivog razvoja, priprema i realizuje međunarodne projekte, obavlja poslove "focal point-a" za saradnju sa PAP/RAC centrom UNEP/MAP-a, saraduje sa NVO u realizaciji Programa "Plava zastavica" i ekoloških akcija, te obavlja i druge administrativno - tehničke poslove.

8. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

Politikom upravljanja finansijskim instrumentima preduzeća definisana su temeljna načela kojima se osigurava kratkoročna i dugoročna likvidnost, kao i sigurnost ulaganja uz ostvarenje maksimalnog prinosa, uz minimalni rizik. Finansijsku imovinu društva u 2021. godini činila su u najvećoj mjeri novčana sredstva na računima. Preduzeće planira da u budućem periodu održi strukturu finansijske imovine u korist novčanih sredstva, čime će se osigurati, kako kratkoročna, tako i dugoročna likvidnost. Finansijske obaveze čine kratkoročne obaveze koje preduzeće izmiruje u rokovima dospjeća.

9. CILJEVI I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

Sistem upravljanja rizicima je proces je kojim organizacije metodološki vode računa o rizicima povezanim s njihovim aktivnostima radi postizanja kontinuirane dobiti, kako unutar svake aktivnosti, tako i u cjelokupnom portfoliju aktivnosti.

Cilj sistema upravljanja rizicima u preduzećima je stvaranje vrijednosti i smanjenje posledica rizika.

- Identifikacija rizika je proces kojim se identifikuju i dokumentuju potencijalni rizici.
- To zahtijeva temeljno poznavanje organizacije preduzeća, tržišta na kojem ono posluje, pravnog, društvenog, političkog i kulturnog okruženja u kojem egzistira, kao i zdravo razumijevanje njegovih strateških i operativnih ciljeva, opasnosti i prijetnji povezanih sa postizanjem tih ciljeva.
- Da bi se rizici prepoznali i da bi se pripremlilo iznalaženje odluka, potrebne su odgovarajuće strukture i metode identifikovanja rizika.
- Ciljevi i metode upravljanja rizicima - obezbjeđenje dodatnih garancija za dostizanje strateških i operativnih ciljeva putem blagovremenog identifikovanja i sprečavanja rizika, definisanja efektivnih mera obezbeđenja maksimalne efikasnosti za upravljanje rizicima.

10. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA

Finansijske rizike, kao sastavni dio poslovnih rizika svakog pravnog lica, čine:

- Valutni rizik
- Kamatni rizik
- Rizik ulaganja

Što se tiče Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom:

- Valutni rizik ne postoji jer se sve transakcije vrše u domaćoj valuti (EUR).
- Kamatni rizik ne postoji jer preduzeće nema kreditnih zaduženja i ne planira nikakva zaduženja u narednom period.
- Rizik ulaganja izrazito je mali i ne smatramo ga rizikom jer cilj osnivanja Javnog preduzeća nije da posluje na profitnoj osnovi i investira sa ciljem da maksimizira profit, jer su sva ulaganja u svrhu očuvanja prirode i opšteg interesa.

Kod Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom, ne postoje bitni finansijski rizici jer način na koji naše preduzeće posluje, ne dozvoljava bilo kakvo ugrožavanje likvidnosti i finansijske stabilnosti. Ono što može da predstavlja rizik u narednom periodu je “Program privremenih objekata u zoni morskog dobra za period 2019-2023” koji je usvojila Vlada Crne Gore.

U nastavku dajemo registar rizika gdje smo predstavili potencijalne rizike kojima može biti izloženo naše preduzeće, uz napomenu da nijedan od ovih rizika ne smatramo rizikom kako visokog, tako ni srednjeg nivoa.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

REGISTAR RIZIKA				OCJENA RIZIKA			
Br.	Kategorija rizika	Rizik	Sektor	Uticaj	Vjerovatnoća	Ocjena	Tretiranje rizika
1	Reputacioni	Kazne, gubitak reputacije i potencijalne prijetnje po nastavak poslovanja usled neusklađivanja sa propisima koji regulišu zaštitu životne sredine u Crnoj Gori	Zakonski i regulatorni okvir	2	1	2	Eliminacija uzroka
2	Operativni	Neadekvatno upravljanje fizičkom imovinom	Logistika	2	1	2	Smanjivanje uticaja
3	Operativni	Nemogućnost sastavljanja tačnih finansijskih izvještaja za potrebe rukovodstva organizacije	Finansije i računovodstvo	2	1	2	Eliminacija uzroka
4	Strateški	Donošenje neadekvatnih odluka koje dalje dovode do neadekvatnih akcija rukovodstva a sve na osnovu niskog integriteta podataka i njihove dostupnosti	Korporativno upravljanje	2	1	2	Eliminacija uzroka
5	Finansijski	Nemogućnost dostizanja ciljeva i ispunjavanja usvojenog biznis plana	Finansije i računovodstvo	2	1	2	Smanjivanje uticaja
6	Operativni	Nemogućnost zapošljavanja osoba sa potrebnim kompetencijama u blagovremenom roku	Ljudski resursi i zarade	1	2	2	Prihvatanje
7	Finansijski	Nemogućnost naplate garancija	Finansije i računovodstvo	2	1	2	Eliminacija uzroka

11. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA

Pravno lice kao cjelina i njegovi sastavni organizacioni djelovi su obavezni da kreiraju svoje procjene rizika na osnovu istih kriterijuma. Svi odgovorni u pravnom licu i izvan njega su obavezni da izvještavaju o značajnim promjenama postojećih identifikovanih rizika, novim prijetnjama i mogućnostima u skladu sa dinamikom kako nastaju.

Kao odgovorna kompanija, preduzeli smo mjere za upravljanje rizicima. Na osnovu odredbi Statuta Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, Zaključka Vlade Crne Gore br. 08-57 od 30. aprila 2015. godine i odredbi člana 8 i 9 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, Upravni odbor Javnog preduzeća je na XXXVIII sjednici donio sledeće odluke:

- Odluku br.2790/5-2 od 01.10.2015. godine o uvođenju registara rizika za prikupljanje podataka o utvrđenim rizicima i njihovo evidentiranje u registar rizika, kao i za ažuriranje registra rizika zadužen je imenovani koordinator za rizike u Javnom preduzeću. Registar rizika ažurira se dva puta godišnje.
- Odluku br.0203-2790/5 od 01.10.2015. godine o imenovanju osobe odgovorne za koordinaciju uspostavljanja procesa upravljanja rizicima;

Osoba odgovorna za koordinaciju uspostavljanja procesa upravljanja rizicima dužna je:
- Upoznati ostale rukovodioce o potrebi uvođenja upravljanja rizicima u svojoj instituciji i sa smjernicama za realizaciju procesa upravljanja rizicima;

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

- Podsticati kulturu upravljanja rizicima i davati podršku rukovodiocima u djelotvornom upravljanju rizicima jačanjem svijesti višeg rukovodstva o potrebi sistemskog upravljanja rizicima;
- U saradnji s rukovodiocima organizacionih jedinica pokrenuti aktivnosti na uvođenju procesa upravljanja rizicima i odrediti rokove za pojedine aktivnosti;
- Pripremiti objedinjeni izvještaj o upravljanju rizicima na nivou Javnog preduzeća;
- Na nivou viših organizacionih jedinica (Ministarstva finansija - Direktorat za centralnu harmonizaciju) omogućiti potrebnu edukaciju te upoznati koordinatore za rizike o realizaciji edukacije.

- Odluku br.0203-3369/11 od 03.10.2018. godine o imenovanju osobe zadužene za prikupljanje podataka o utvrđenim rizicima i njihovo evidentiranje u registar rizika.

Imenovana osoba je zadužena za prikupljanje podataka o utvrđenim rizicima i njihovo evidentiranje u registar rizika, te za ažuriranje registra rizika.

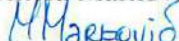
Javno preduzeće ima usvojenu knjigu internih procedura u cilju efikasnog sprovođenja procedura rada i otklanjanja rizika.

- Uvažavajući da je 23.11.2018. godine stupio na snagu Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Službeni list Crne Gore“, br.075/18 od 23.11.2018.godine), Javno preduzeće je angažovalo ovlašćena lica u Ministarstvu finansija u postupku inoviranja i ažuriranja postojećeg registra rizika.

Obradila:

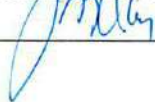
Šef knjigovodstva

mr Milica Marković, dipl ecc

Rukovodilac Ekonomsko finansijske službe

Maša Vukić, dipl ecc

Direktor
Mladen Mikijelj